

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDEKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasdos petty sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 10 fillér

Nyilttér sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József tőrhelyzet-gut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1906.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JOSEF.

Kedd, június 26.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezércikk: Justh — Barabás ellen
 - Az aradi kereselyező-egyesület.
 - Arató-extrájk mindenfelé.
 - Hasslinger Ferenc halála.
 - A Sebész-extrájk.
 - Egy aradmegyei uriaszony és egy házasságszédelgő.
 - Gyermekgyilkos anya.
 - Márkus Emilia vejének halála.
 - Fényes Kálmán eső előtt.
 - Automobil-gyár Aradon.
 - A legötötebb Aradmegyéből.
 - Megszavazunk!
 - Osarnok: Főbíró uram esete.
- Irta: Nógrádi László

Justh — Barabás ellen.

Arad, június 25

Barabás Bélának az aradi mandátumról való elkésett lemondása a mai napon tullepte eddigi kereteit, amelyek között esupán két választókerület polgárságát érdekelte közelről és országos jelentőségű politikai eseménynyé készüli fejlődni. A meglepő fordulát Justh Gyulának, a képviselőház Aradon időző elnökének az a nyilatkozata nyomán fog támadni, amelyet ma az Aradi Közlöny egyik munkatársa előtt tett és amelyben Barabás Béla, Lengyel Zoltán és más politikusokkal szemben határozottan ragaszkodik ahhoz az álláspontjához, hogy a döntésre fölhívott összeférhetlenségi bizottságnak föltétlenül meg kell semmisítenie

Barabás budapesti mandátumát és öt az aradnak megtartására utasítani. Ha pedig a bizottság ezzel ellenkező határozatot hozna, Justh Gyula nem nyugszik bele a szerinte házszabályellenes döntésbe, hanem módját fogja ejteni, hogy a kettős mandátum ügye szigoruan a házszabályok rendelkezéseinek megfelelő elintéztést nyerjen.

Justh Gyula alább olvasható nyilatkozatában nem győzte eléggé hangsúlyozni, hogy az összeférhetlenségi bizottságnak a házszabályok világos rendelkezésétől sem egyéni, sem pártérdekekből nem szabad eltérni, hanem függetlenül kell magát minden befolyástól és személyi tekintettől, hogy döntésével precedenst alkossan a házszabályok sztrikt és megalkuvást nem tűrő rendelkezéseinek betartására. Mihelyt maga a Ház egyik bizottsága és épen az, amely fontos és kényes ügyek elbirálására van hivatva, rést üt a házszabályok bástyáin, veszedelmes példát statuál a házszabályok rendelkezéseinek labilis magyarázatára és lerontja azt a szilárd hitet, amelyet az ország közjogunk egyik erősségének: a házszabályoknak megbonthatatlanságába vetett.

Végzetes hiba és megbocsáthatlan bün volna ez akkor is, ha az ilyen házszabályellenes döntést valamely országos érdek tenné szükségessé. Annál súlyosabb beszámítás alá esik, ha nem ilyen érdek indokolja a házszabálysértő határozatot. Mert azt mindenkinek el kell ismernie,

hogy Barabás budapesti képviselősége nem országos érdek, azzal, hogy az összeférhetlenségi bizottság Barabást a VII. kerületi mandátum megtartására utasítja, nem az ország érdeke által követelt döntésre szánta el magát.

A házelnök fölötte érdekes kijelentéseit, amelyek egyrészt pártatlansága mellett, másrészt arról tanuskodnak, hogy bizonyos oldalról ezt az ügyet is pártérdek szerint akarják elintézni, az alábbiakban közöljük:

— Barabás Béla kettős mandátumának ügyében, — kezdte meg Justh nyilatkozatát, — mindenben föntartom azt a nézetemet, amelyet a minap nyilvánítottam és amely szerint az elkésett bejelentést az aradi mandátumról az összeférhetlenségi bizottsághoz kellett áttennem, a bizottság pedig nem dönthet másképp, mint úgy, hogy Barabást Arad képviselőjének fogja kimondania. E nyilatkozatomhoz nem is lenne mit hozzátenni, ha egy képviselőtársam — úgy gondolom Lengyel Zoltán — ki nem jelenti, hogy az összeférhetlenségi bizottságnak felfogásommal ellenkező döntést kell hoznia.

Nos hát újból hangsúlyozom, hogy az összeférhetlenségi bizottság akként tartozik dönteni, ahogy ezt a házszabályok előírják, vagyis Barabást az aradi kerület képviselőjének kell kimondania. Így kell döntenie azért, mert Barabás elmulasztván azt a nyolc napi határidőt, amelyen belül opcionális jogát gyakorolhatja, beállott a

Az önző óriás.

Wilde Oszkár meséje.

Angolból: Sidney Carton.*

Naponta iskola után rendszeren az Óriás kertjébe jártak játszani mind a gyerekek. Ez egy nagy, tündér-szép kert volt, puha, zöld gyepel. Itt, amott pompás virágok nyilottak, hasonlatosak a csillagokhoz, és volt ott tizenkét barackfa is, amelynek ágait tavasszal gyöngéd rózsák és gyöngyfehér virágok borították, ősszel pedig gazdag gyümölcsstermés. Madarak daltáltak a lombok között, oly édesen, hogy a gyerekek minduntalan félbeszakították a játékokat, hogy a nótázást hallgassák. Mily boldogság is itt lenni! — mondogatták egymásnak.

Egy napon haza jött az Óriás. Látogatóba járt barátjánál. Emberevőnél, ahol hét évig mulatott. Hét év múltán, mikor kifogytak minden mondanivalójukból, elhatározta, hogy vissza tér kastélyába. Megérkezvén, látta, hogy a gyerekek had mintént lép el a kertet, vigan ugrándozva.

— Mik kerestek itt — rivált rájuk durván, mire a gyerekek eszeveszetten szétfutottak.

— Ez az én kertem, csupán az enyém — mondogatta magában s itt nem vigadhat más

emberfia, csak jó magam. Kapta magát, hatalmas fálal kerítette és egy táblát akasztott ki:

Ezen területre szigorú büntetés terhe alatt tilos belépni.

Roppant nagy egoista volt az Óriás.

Az apróságok, szegénykéek játszóhely nélkül maradtak. Megpróbálták ugyan az országuttra járni, de az csupa por volt és éles kavics. Így hát, iskola után, a nagy fal köré gyülekeztek s mesélgettek a csodás kerülről, mely mögötte van. — Milyen boldogok is voltunk mi ott — ismételték nagy szomoruan.

És jött a tavasz. A környék csupa virág volt meg madárdal. Csak az egoista Óriás kertjében maradt rideg tél. A madarak nem tértek vissza, mert nem látták benne a gyerekeket s a fák is ép ezért elfeledtek rügyezni. Egy apró virág kidugta ugyan buksí fejét, de mikor meglátta a tilalom-táblát, szépen visszabujt és aludt tovább. Ennek csak a hó és a dér örült.

„A tavasz kikerülte ezt a kertet — kiáltozták — s így mi itt vigan élhetünk egész esztendőn át.” A hó bsterítette a gyepet egy nagy fehér köpönyeggel, a dér pedig befestette az ősszes fákat ezüst fehérbe. Azután meginvitálták az északi szelet, aki el is jött. Hatalmas bundaó burkoltan keresztül-kasul rohant egész nap a kertben s pákosan döntögette a kőmnyeket. — „Isteni hely” — üvöltötte „ide meg kell hívni még a jeges esőt.” Az is eljött.

Minden nap három óra hosszat verte a háztetőt, amíg minden zsindelet összezuzott, azután bejárta a kertet, gyorsan, amint csak telet tőle. Egész szürkébe volt öltözve s lehetete hideg volt, mind a jég.

„Nem értem, miért késik a tavasz”, kérdezte az önző Óriás, mikor az ablaknál ült s lenézett fagyos fehér kertjébe. Remélem, csak hamarosan megváltozik az idő.

De a tavasz nem jött és a nyár se. Az ősz elárasztotta a határt arany gyümölcsessel, csak az Óriás telke maradt kopár. — Mily önzés — mondá ő. És így nála örökös tél maradt, az északi tél, a jégvihar, a dér és a hó táncoltak a fákon.

Egy reggel arra ébred az Óriás, mintha kedvenc nótáját hallaná. Oly édesen csengett füllébe a dal, hogy hamarjában azt gondolta: a király muzsikusa huzzák ablaka alatt. Pedig csak egy kenderice volt, aki a párkányon csicseregett, csak hogy oly rég volt, hogy ő madár hangot hallott, hogy ez a világ legszebb énekének tetszett. Erre kapta magát s felhagyott a jégeső s feje tetejére álltan járta a táncot, melyhez az északi szél dudolt s kéjes illatszállet be a nyitott ablakon át.

„Ugy sejtem, végre itt a tavasz” és kiugorva az ágyból lenézett a kertbe.

És mit látott?!

Valami csodálatosat. A fal egy nyílásán bebujtak a gyerekek és felültek hintázni a fák galyára. Minden fán egy apróság ült. És annak úgy megörültek a fák, hogy újra megjöttek a

* Sidney Carton, a jelenleg Aradon időző Rozsnyai (Van der Hoske) Kálmán tudvalevőleg „amatőr író” irodalmi tevékenységének vezérszálaga a tragikus sorsa Wilde Oszkár volt, a perverzítésért börtönbe vetett világhírű angol író. Az ő kultuszának szentelte eddig csaknem minden írását. Legújabb e fajta munkája ez a kis terjedésű, amely ma jelent meg a Jövendőben.

hárszabályok 158. szakaszában körülírt eset. Ez pedig kötelességévé teszi a bizottságnak, hogy annak a kerületnek a képviselőjéül jelentse ki Barabást, amely kerületben előbb választották meg. Világos tehát, hogy Arad képviselőjének kell kimondani.

Az aradi mandátumról való lemondás hátrideje június 16-ikaszombat volt. Barabás azonban csak június 17-én írta meg lemondó levelét, amelyet csak 18-án küldött el a Ház elnökségének. Június 19-én az elnökség meg is kapta a lemondó levelet, de minthogy 20-án Bécsben kihallgatáson voltunk a királynál, csak 21-én tehettem át az ügyet az összeférhetlenségi bizottsághoz. Abszurd dolog, amit valamelyik aradi lapban olvastam, hogy t. i. *nem kellett volna észrevennem Barabás lemondásának elkészését.* Ilyen kötelességszöveget ne várjon tőlem senki.

Minthogy a lemondás elkésve érkezett és Barabás elvesztette az opció gyakorlásának jogát, mert ezzel csak a végleges igazolástól számított nyolc napon belül érhett, — az ügyet egyenesen azzal tettem át az összeférhetlenségi bizottsághoz, hogy a hárszabályoknak megfelelő határozatot hozzon. A bizottság nem felebbezési fóruma az elnöknek és nem is bocsátkozhatik annak megvizsgálásába, hogy van-e késés a bejelentésnél, vagy nincs. Ezt én már elnöki jogomnál fogva inappellábilisan megállapítottam és ha megállapításhoz nem találkozik a Ház akaratával, csupán *bizalmatlansági indítvány keretében fejezheti ki nemtetszését.*

— Általános a vélekedés, jegyezte meg most munkatársunk, hogy az összeférhetlenségi bizottság, ha nem is tartozik vele, de legalább *figyelembe veheti* Barabás Bélának — igaz, hogy elkészt — akaratnyilvánítását.

— Nem tehetek róla, felelte Justh emelt hangon, hogy ebben az országban mindent tévesen és ferdén, *személyekre és kicsinyes pártédekre való tekintettel ítélnék meg.* Ismételtén mondom, hogy az

elkészt bejelentés, amelynél igazolási eljárásnak sincs helye, annyi, mintha meg sem történt volna. A bizottság előtt tehát Barabásnak az aradi mandátumról való lemondása *nem létezőnek tekintendő*, mert nem az előírt időben jelentetett be. Ettől a kétségtelen tényről nincs joga eltekinteni a bizottságnak sem Budapest, sem Arad, sem Kossuth, sem Justh, sem senki kedvéért. Tetszett volna Barabásnak rendes időben lemondani az aradi mandátumról, akkor nem állott volna be ez a mostani helyzet, amelyben ő a bizottság döntésével amugy sem szenved hátrányt. Hiszen képviselő marad és az igazán mindegy, hogy Aradot képviseli-e, vagy a fővárosi kerületet. Azt meg épen nem látom be, hogy országos érdek követeli Barabásnak budapesti képviselőségét.

— Mennyi idő alatt dőlhet el Barabás kettős mandátumának ügye? — kérdezte munkatársunk.

— Az összeférhetlenségi bizottság június 22-én kaphatta meg az átíratot, amelyben fölhívtam az ügy eldöntésére és minthogy nyolc napon belül kell határoznia, e hó végéig eldől Barabás képviselői kérdése. Azt azonban már most mondhatom, hogyha a bizottság hozandó döntése szerintem nem felel majd meg a hárszabályoknak, úgy az ügy elintézése oszszabb időt fog igényelni. Nem tudom még ugyan, hogy mint fogom a bizottság hárszabályellenes döntését *korrigálni*, de valószínű, hogy újabb, a hárszabályoknak megfelelő határozat hozatalára fogom utasítani, esetleg a Ház plenuma elé viszem az ügyet.

Eddig van a házelnök nyilatkozata. Nagy érdeklődéssel tekinthet tehát az ügy fejleményei elé nemcsak a két választókerület polgársága, hanem az egész ország közvéleménye, mert könnyen lehetséges, hogy Justh és az összeférhetlenségi bizottság között ily éles ellentétek merülnek föl, amelyeknek kiegyenlítése előreláthatólag nagy hullámokat fog verni a politikai porondon.

Az aradi korcsolyázó-egyesület.

(Viszállyok egy sportegyletben.)

Arad, június 25.

Arad sportegyesületei közül a — lövészegylettől eltekintve — bizonyára a korcsolyázó-egyesület a legrégebb és legközelebb áll a nagyszönséghez. Az ő története, mondhatni, egy lapját képezi az aradi társadalmi élet történetének, miért is az a válság, melynek most küszöbéhez ért méltán tarthat általánosabb érdeklődésre számot.

A szóban levő válság a természetére nézve körülbelül megegyezik azokkal, melyek egyes sportkörök- és intézményekben bizonyos idő múlva jelentkeznek s melyek tulajdonképpen fejlődési tünetek, a mennyiben ott a hatásban maradt régebbi hagyományok és intézmények urban álló konzervativizmusa ellen a modern időszerűség kél harcra. Csakhogy az aradi korcsolyázó-egyesületnél ez a harc több olyan körülmény közbejártásával komplikálódik, melyek csak behatóbb méltatással lesznek igazán érthetőkké.

Első sorban szembeötlő azon körülmény, hogy az aradi korcsolyázó-egyesület tulajdonképpen inkább társadalmi, semmint szorosán vett sport-intézmény. A városi gettó, valamint a rajtálló épület, szóval a sport-üzés mellőzhetően és sokbakerülő alapítói elöl csak Arad városának és közönségének áldozatkészségével voltak létesíthetők, ezek gondozása és karbantartása volt az igazgatóságnak egyik nagy felelősséggel járó feladata, valamint azon összegek lassankint megakaratgatása, melyek újabb befektetésekhez és a meglevők fejlesztéséhez lesznek szükségesek. Ugy van ezzel a korcsolyázó-egylet, mint a lövész-egylet, mely bár a céllovászat jegyében született és él, mégis ennél fontosabb, vagy legalább ép oly fontos feladatai vannak, s tagjai között elenyészőleg csekély azok száma, kik a céllovászatot sportszerűleg űzik; a minthogy a korcsolyázó-egyesület tagjai között is túlnyomó többségben vannak azok, akik már *nem korcsolyásznak*, vagy akiknek gyermekkorban vagy nőneműen levő hozzátartozói űzik a jég-sportot.

gyerekek, hogy egy pillanat alatt virágdiszbe öltöztek s karjikkal gyöngéden árolva a gyerekeket, himbálták őket. A madarak röp-ködték s örömlükben vig dalra gyujtottak s a virágok kikukucskálva a fű bársonyából, kacagtak. Eibájoló volt minden, csak az egyik szögletben még ott maradt a tél és ott állt egy gyerek. Oly apró volt, hogy nem tudott fölkapni az ágakig és keservesen sirt. A szegény fát úgy ellepte a dér és hó, körötte bu-gott az északi szél. „Mássz föl csöppség”, biztatta a fa és amennyire csak bírta, lehajította fagyos ágait, de még azokat sem érte el a kis gyerek.

Meglágyult erre az Óriás szíve. „Milyen egoista is voltam! most tudom, ezért került el a tavasz. Felsegítem az apróságot a fára, szután ledöntöm a falat, örök időkre légyen a kertem a gyermekeké.”

S igazán bánta előző cselekedetét.

Lassan lesompolygott, kinyitotta ajtaját s a kertbe lépett. Amint észrevette őt a gyerekek, ezerfelé szaladt, a kertben pedig abban a pillanatban újra tél lett. Csak ép az a parányi gyerek maradt ott, mert szemét tökéletesen elborítván a könyvek, nem látta az Óriás közeledését, a ki vigyázva a háta mögé került, nagy gyöngéden felemelte s a fa törzsére ültette. Rögtön kivirt a fa, a madarak csattogva röp-ködték körül és a gyermek kinyujtva kezecskéjét, átölelte az Óriás nyakát s megcsókolta az ajkait. Mikor meglátta a többi, hogy az Óriás már nem haragos, mind visszafutott a kertbe és velük jött a tavasz. „A kert a tiétek kis barátim” biztatta őket az Óriás és egy hatalmas csákánnyal rombolni kezdte a falat.

És a nép, mikor délben a piacra ment, álmélkodva látta, hogy az Óriás csodálatos kertjében vígan játszik a sok gyerekkel.

Mulatozva telt a nap s este illendően jó éjt kívánva bucsuztak az Óriástól.

„De hol van a kis pajtástok — kérdé — az, akit felsegítettem a fára?” Őt szerette meg legjobban, mert tőle kapta életében az első csókot.

„Nem tudjuk — felelték a többiek, — talán már előbb elment.”

„Mondjatok meg neki, holnap okvetlen veletek jöjjön” — kérte az Óriás, de a gyerekek mondták, hogy nem igerhetik, mert nem tudják, hol lakik, szelött sohse látták. Eszomrodott erre az Óriás.

Amint kijöttek az iskolából, rögtön ott voltak és játsztak minden nap. De a legkisebb, akit olyan végtelen megszeretett, nem jött soha. Az Óriás kedves volt mindnyájukhoz, de vágyva vágyakozott kedvence után s gyakran emlegette: „mint szeretném újra látni!”

Évek mentek, évek multak, az Óriás gyöngült, mezőregedett. „Sok szépséges virágom van — mondta — de mégis csak a legbájosabb virág a gyermek.”

Egy tél reggelén jól beburkolva, ismét az ablakfülkében ült. Most már nem gyűlölte a telet, mert tudta, hogy a tavasz csak alszik és a virágok pihennek.

Egyszerre ámulva meresztli szemét a távolba, néz, néz. Mert csodálatos is volt a jelenség, melyet látott. A kert legtávolabbi zugában egy fát teljesen beborított szűz fehér virága. Ágai csupa aranyból voltak és csillogott rajt az

ezüst gyümölcs, s alatta állott a kis flu, akit ő olyan igen nagyon megszeretett.

Bo-dogan botorkált le a lépcsőn, ki a kertbe. Átnagott a hólepte gyöppön a gyermekhez. Mikor közelébe ért, a rettenetes düntől kipirult arccal kérdé: „Ki cselekedte ezt, ki sebzett meg?” Mert apró tenyerén a gyermeknek két szeg volt átverve és ép úgy két szeg parányi lábacsáján is.

„Ki cselekedte ezt, ki sebzette meg? — kiáltá böszön az Óriás, — mondd és én hatalmas kardommal összeapritom!”

„Oh nem, — felelte a gyermek, — mert ezek a Szeretet sebei.”

„Ki vagy te, — kérdi az Óriás és valami különös, félelmes érzés fogta el, majd térdre borult a kiseddel előtt.

A gyermek mosolygván az Óriásra, megszólalt: „Egyszer te megengedted, hogy a te kertedben játszam, ma te jössz velem az enyémbe: a Paradicsomba.”

Es aznap délután, mikor a játékos gyereksereg berontott a kertbe, ott találták halottan az őreget a fa alatt, teli szórva szűz fehér virággal.

Levél.

Írta: Ádám Éva.

Édes Istenem!

Neked az emberek nem szoktak levelet írni. De azért én írok. Kell egyet-mást megkérdeznem tőled, amit nem tudok. Arra büszke vagyok, hogy az emberektől kérdezősködjem, és nem is szeretem az embereket. Nincs szívük.

Ezek után most már könnyen megérthető a válság, mely az egy-ületen belől új formák és alakulások után törekszik s mely látszólag csak abban az alapszabályi eltérésben érzékelhető külsőleg, hogy az újabb irányzat az igazgatóság teendőinek különválasztását javasolja a *művezető* és a *szertáros* címén, kiknek egyike a sportolás irányítását, másika pedig a feltételek és eszközök előteremtését és karban tartását tekintse feladatául. Alapjában nem igen lehet ez ellen kifogást tenni, mert hiszen az újítás mellett talán többet és jobban üzhetnék a korcsolyázó tagok sportjukat. De akik az egyesület belső ügyeit közelebbről ismerik, tudják, hogy az új rend tulajdonképpen az egyesület anyagi erejének tulajdonképpen egyoldalú irányítását jelentené, vagyis azt, hogy a korcsolyázók részére a lehetőség szerint a legalkalmasabb pálya álljon rendelkezésül; hiszen ebből eredtek az ellentétek.

Nem kívánunk itt a holt napi közgyűlési döntést megelőző vagy befolyásoló állást foglalni, csupán azt kívánjuk megjegyezni, hogy az igazgatóság egysége, mely az eddigi gyakorlat után biztosítva volt, a sokféle választmány esetenkénti elhatározásai közt fog szertefoszlani, ha erről az alapszabály némi korrekciójával nem gondoskodnak. Attól is félünk, hogy a liberálisabb és *sportszerűbb* igazgatás mellett a jéggel együtt elolvadhatnak azok az összegek, melyeket a régi igazgatóság 30 éven át súlyos viszonyok között egy szabályozott és tágitott fő előállítására és egy téresebb, célszerűbb épület emelésére gyűjtött. Nyilvánvaló ugyanis, hogy Arad már kívül esik azon a zónán, a melyen belül még intenzív jég-sport üzhető; vannak évek, melyekben egyáltalában nem lehet korcsolyázni, s a mit a sport pár esztendő alatt fejlődött, azt egy vagy két egymásután következő ilyen év lerontja. Innen magyarázható, hogy a korcsolya-sport 30 év óta, — jölehet a város lakossága megkétszereződött — alig lett élénkebbé, mint a milyennek a régi temető alatti pocsolya jegén három évtized előtt indult. A fiatal óriások előtt a városligeti telepek elhagyása és a városhoz közelebb hozott mesterséges jégpályák létesítése lebeg; vigyázzunk, hogy ezen lehetetlen cél megvalósítására

irányuló igyekezeten ne menjen tönkre a most előnyös anyagi viszonyokkal dicsérvő egyesület, és fontoljuk jól meg, hogy nem végeznék-e az egyesület vezetői realisabb munkát, ha a meglévő telepek fejlesztése által Arad városát éppen a belépőnél tetszetős alakításokkal szelítik, s nem cselekszenek-e ezzel az *egyesületi tagok nagy többségének inkább a kedvére*, semmint ha a mesterséges pályák létesítésének lehetetlen feladataival kísérleteznek.

Mindezeket azonban nem azért mondtuk el, mintha azt kívánnók, hogy minden a régi-ben maradjon, sőt ellenkezőleg, szívből örvendünk, hogy a fiatal nemzedék részt követel magának az egyesület vezetésében, s modernbb eszméinek megvalósítására tör. Üdvözöljük őket, vigyének friss vért és friss lelket a régi intézménybe, ez a természet törvénye. *Folytassák és javítsák*, a mit a régiek kezdtek, de el ne rontsák!

Arató-sztrájk mindenfelé. Szervezkedik a paraszt-párt.

(Sztrájkok a környéken.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 25.

Minél jobban közeledünk Péter és Pál napjához, annál sűrűbben érkeznek a hírek az arató-sztrájkokról. Sok helyütt még csak készülődésben van a birtokosok veszedelme, sok helyütt azonban már ki is ütött a sztrájk. Az ország különböző részéből s az Aradmegyéből érkező sztrájk-híreket a következőkben adjuk:

A sztrájk szervezése.

Az Ország című lap írja:

Torontál-, Bácsbodrog- és Temes megyében a középpontból kiküldött izgatók járnak és az éj homályában keresik fel a tanyákat, hogy mindenféle képtelen ámitásokkal előkészítsék az arató-sztrájk kitörését. Az ámitáshoz a terrorizmus járul. Akiket kapacitálni nem tudnak, azokat fenyegetik. Békéscsaba különösen ki volt téve az éjjeli izgatók munkájának. Füzegyarmat, Békéscsaba, Doboz, Mezőberény, Körös

teresei el vannak árasztva ilyen éjjeli maderakkal s az izgatás szála magához Achim Andrához vezetnek. Ugyanezek a jelenségek mutatkoznak Torontálmegyében, ahol már nemcsak éjjeli izgatásokat folytatnak, hanem *éjjeli gyűléseket* is tartanak. Ilyen történetek Törökkanizsán, Billédén és Magyarkanizsán is.

Mindezekkel egy időben a *nemzetiségi központból* szintén kiküldött valaki, aki Krasószörénymegyében szervezte a nemzetiségi izgatást s ehhez megválaszta Lugos és Krasósebes környékéről a vezetőket. Ezek a vezetők, mint a megyei és pártvezetőség hivatalos tagjai, főhatalmazással működnek s a szervezetet kiterjesztik még a nőkre is, akiket a propagandába bevesznek. Egy *országos bizottság* megalakításáról van szó, melynek céljaira a szövetség tagjai összes jövedelmüknek *10 százalékát* költik le. A határozatok közt szerepel a Népszava, az Adeverul, a Volkswille, a Narodnie Hlas című hírlapoknak és az izgatás céljaira irandó riportatoknak terjesztése és intenzív támogatása.

A triász harmadik tagja a *volt kormány* az az a *minisztere*, aki a nemzetközi szociálistákkal összeköttetésben állott és áll ma is. Rajta kívül mindazok, akik egy újabb átvett lap vezetősége és munkatársai körül csoportosultak. Ezek most szervezik a nyugat-magyarországi *radikális parasztpártot* s a párt szervezésére vonatkozó összes értesítések azonnal kiküldetnek a haladó kormány volt belügyminiszterének. A jövő hónapra várható az új párt programjának közzététele, augusztusban pedig a program érdekében országsszerte népgyűlések tervezetnek. Az új párt neve lesz: *Radikális Polgári Reformpárt*.

Arató-sztrájk Aradmegyében.

Aradvármegye eleki járásának több községében is kiütött az aratómunkások között a sztrájk.

Sternthál Salamon temesvári Izraelita hitközségi elnök nagypélli birtokán, melyet Reiszner Emánuel bérel, a tavasszal szerződésileg megfogadott, részben a nagypélli, részben ottlakai földművesek, számszerint hatvanötven, megtagadták a munkába való állást, — a bérlő feljelentésére az eleki szolgabírótság csendőrökkel

Lásd, édes jó Istenem: volt idő, amikor teged se szerettelek. Nem bántottam senkit, nem irigykedtem, nem hazudtam, dolgoztam és becsületes voltam minden érzésemben. És a fejemet fölemeltem büszkén, önértzetesen.

Ez a mai társadalmi ember vallása. Régen elmult az a kor, amikor az imádkozást is szükségessé érezte az ember a lelkibékéjéhez. Főleg a férfi. A modern ember szentnek érzi magát. Még akkor is, ha ved káromkodások közt ébred és nyugszik le. A modern ember szemében csak az a bűn: ami kiáltó, sértő módon ütközik össze a büntető törvényekkel. Pedig az a könyv csak vázlatkönyv. Nagy vonású irányítás a dolgok megítéléséhez, fölfogásához.

Meleg emberszívben, leszűrt, tiszta, becsületes érzésvilágban, ott lakik az Isten. Onnan támad minden jónak ereje, minden fénynek melege. A lényünkben, érzésünkben hordozott Isten neve: lelkiismeret.

Nincs a világnak hatalma, ereje, pénze, kincse, ami nagyobb ur legyen ennél a fantomnál. Soha el nem marad tőlünk. Lobog, ég, lármáz, üdöz. Olyan, mint a lidércény. Fölföltünk, újra elrejtőzik. Gyakran táncol előttünk, ha habozva állunk lejtős utakon. Int, figyelmeztet. Ej, mit nyugtatjuk meg magunkat, hisz az egész nem nagy dolog! És cselekszünk. A lidércény elborul.

De lám: az éjszakák sötétjében fölgyul, izzik, izzik. Belebámul a bűnös és megdermed. Rámereszti szemét a rémekre, halántéka lüktet. Ugy érzi, hogy vére kihűlt, majd ismét, hogy lánggal ég.

Segélyért akar kiáltani: nem tud. Érzi,

hogy rárohantak örült szörnyetegek. Aludni akar és úgy érzi, hogy vérbe hajtsa a fejét. Sírní akar és kiégték a szemét néma tűzben. Így mulnak az évek a bűnös fölött. Már úgy érzi, hogy méreg a betevő falatja. Szíve verése megáll, ha feléje közeleg valaki. Kémet lát a szertető lényekben is. Valami régen elfelejtett imádság szavait nyögi fűdokolva, irtózatossáncot jár a pokol körülötte és ő emberfölötti kínok közt kisbálja ki a bűnét! Kiált, kiált és úgy érzi, hogy újra boldog lesz, ha az egész világnak kikiabálja: hogy:

— Oltem, loptam, csaltam!

Ugy érzi, hogy minden elszőrnülködő hang, mely feléje száll, neki enyhet ad. Hiszen már nem nyomja szívét a titok. O, mindegy, mindegy, mindegy, hogy mi következik ezután. Olyan rémes, olyan irtóztató nem lehet földi emberek kitalált igazságszolgáltatása, mint a milyen a lelkiismeret szava ott a mély-ségben.

Nekem úgy tetszik: ebben a vergődésben diadalmasán jelenik meg az Isten. Így van-e? Igaz-e ez, én jó Istenem? Te vagy-e az? Van-e tudós, mely egyébbel meg tudná magyarázni ezt a csodálatos erejű diadalt?

A mai tudomány mindenből ki akarja zárni az Istent. Minden, minden csak fizikai láncolat. Az az élet, a születés, a halál, az egész világrendszer. Jól van. Legyen igazuk. De mi-féle lehetetlen fizikai magyarázatot adhatunk a lelkiismeret szavának? Minden egyebet lehet összekapcsolni hozni a szerves élettel. Abba is belejátszik tan a léleknek a testi élettel való összefüggése. Talán semmiben sem oly világos,

egyszerű az Isten megjelenése, mint a tekiismeret szózatában.

Az óra későre jár. Olyan jó most beszélgetni az Istenel. A szereteiről akarok beszélni, a szerelemről. Ugy be van sávozva az már. Alig ismerem föl első tiszta rendeltetését. Erénynek van teremtve ugy-e, eredetileg?

Vagy meg is maradt őseréjű szentségnek? Csak az idők forgása, társadalmi szervezkedések alakultak át annyira, hogy annak keretében és megvilágításában bűnök látszik az erény?

Itt is, ott is lekopik valami régi klasszikus zomancáról. A szívet páncélsiba verte a modern haladás.

Kisebb-e, lényegileg más-e, erkölcstelenebb-e a török férfi szerelme, aki sok asszonyra pazarolja azt?

Vagy szentebb volna ott, hol egyért dobbanhat a szív a törvénykönyv szerint, de ha elég ügyes a férfi azzal össze nem ütközni: neki is szabad a törvényes feleség jogaiba helyezni más, neki tetsző nőt? Hiszen ez utálatos komédia, istentelen haugság!

Lásd édes jó Istenem: ennek az erkölcsei tévelyedésnek szemét huny a világ. Ember embertársának, ország a másik országnak nézi el ezt. Ej, most veszem észre, hogy én beszélök félre, abnormis dolgokat, most szinte azt a bolondot képzeltem, hogy az egész világ erkölcstelen és hazug, csak Törökország nem! Hiszen az nem ámitja önmagát. Az becsületes nyíltsággal szedi törvénybe, hogy a férfi természetet ilyen és eszerint rendezni be társadalmát.

Ritka, ritka az olyan férfi, akinek egy

kísértette a munkába a makacszkodó munkásokat, de ez mit sem használt, azok ismét megtagadták a munka megkezdését. A munkások keveslik a szerződésben kikötött munkabért és többet követelnek. Az eleki szolgabíróság megidézte a renitens munkásokat, kiket egyenkint *husz-husz napi elzárásra* ítelt.

Egyben a szolgabíróság elrendelte, hogy az ellátott munkásokat a csendőrök Aradra, a törvénytörők fogházba bekísérjék. Az elítéltek közül a nagypéliek, számszerint harminchatan időközben megegyeztek munkaadóikkal, de az ottlakai huszonkilenc munkás nem tágitott s így azokat tegnap kiezabott büntetésük elszívása végett a csendőrök Aradra kísérték. Később azonban ezek is meggondolták a dolgot s kijelentettek, hogy a büntetés elengedése után hajlandók munkába állani. Ez meg is történt s így Nagypélen ismét folyik a munka.

Filip Gyula nagypélli birtokán is hasonló sztrájk-mozgalom van kitörőben.

Bérharcol az országban.

Lugosról táviratozzák: Ma reggelre itt kiütött az általános munkássztrájk. A sztrájk oka, hogy a karánsebesi főszolgabíró egy hirhelt lugosi bujtogatót arató-sztrájkra való izgatás miatt letartóztatott, elítélte és a járás területéről kitiltott. A sztrájkolók a dolgozni akarókat terrorizálják, miért is az alispán katonaság és csendőrség ki- rendelése iránt intézkedett. A munka valamennyi műhelyben szünetel. A segédek még az inasokat is a munka abbahagyására kényszerítették.

Csongrádról jelentik: *Felgyén,* Károlyi Sándor gróf örökösének birtokán 120 arató munkás ma kimondta a sztrájkot. Béremelést követelnek, Szegváron hasonló mozgalom van az aratók közt.

Titelről jelentik: *Mozsor* községben *Práncz* Károly nagybirtokosnál az aratómunkások sztrájkba léptek. A titeli főszolgabíró a rend fenntartása céljából csendőrökkel kivonult.

egész életre elég az ő kiválasztott asszonya. Nem kell ahhoz rosszasság, hogy valaki a magán kívül más asszonynépet is óhajtson. De hogy! Csak egy kis ideges, heves vérmérséklet, egy kis képzelő erő. Akinek nyugtalan a fantáziája, az annyi asszonynép után fut, a hány után csak teheti. Édes istenem, minden nőből hiányzik valami! Vagy a testi vagy a lelki szervezkedéséből, hát a férfi, ami nincs az egyik nőben, keresi a másikban.

Föltétlenül hiszem s tudom, hogy vannak férfiak, akik egy nőnek a rabjai. Ugy szeretik azt az egyet, amilyen. Az mellékes, hogy ezer meg ezer hibája van. Hiszen a szeretet azért szeretet, hogy boldog vakságot adjon.

De a legtöbb férfi nem egy nőt szeret. S a legtöbb nő tud is erről. Olykor föllázad és veszekedik, olykor sir és halgalt és úgy tesz, mintha nem látna, nem hallana.

Vajjon ha valami nagy fordulattal törvénybe hoznák nálunk is a többnejűséget: mit szólnának hozzá az asszonyok?

En gondolom. Azt, hogy nekik a lényeg mellékes, nekik csak a tudat kell. Hadd kalandozzék a férfi ezután is, ha ráviszi a lelke; szemet huny a nő szívesen. Mert ő a lényeggel sohase törődik, csak a formával és a tudattal s valami kedvesen kicsinyes elégtétel, megnyugvás és vigasztalás a nőnek a férfi hütlenségével szemben, ha odakiallhatja a világnak:

— Azért mégis csak én vagyok a törvényes feleség!

Hát köszönjük, édes istenkém, hogy ilyen kedvesen fölületes lélekkel teremtetted a nőt, hiszen ha komolyabban, mélyebben tudnánk gondolkozni: kétségbe kellene esnünk hazug életünk fölött.

Haszlinger Ferenc halála.

(Az Aradi Főgimnázium gyászosa.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 25.

Az aradi kir. főgimnáziumol az utóbbi években sűrűn éri gyászos csapás, de egyik se volt talán olyan fájdalmas és nagy részvétet keltő, mint az, amely váratlanul tegnap sujtott le Haszlinger Ferenc tanár halálával. De nemcsak tanári körökben, az egész aradi társadalomban megdöbbenést és igaz részvétet keltett Haszlinger Ferenc tragikus halálhíre. Néhány nappal ezelőtt még viruló egészségben élvezhette az egész társadalom osztatlan szeretetét és rokonszenvét, ma már a temetésére készül lesújtott családja és minden jó embere.

Haszlinger Ferenc java korabeli férfi volt, alig mult 54 éves. Az erős szervezetű embert pár év előtt gyomorbetegség támadta meg, amelyre Karlsbadban keresett gyógyulást; szerencsésen ki is heverte a bajt s már egy év óta teljesen jól érezte magát, visszanyervén elpusztíthatatlan vidám kedélyét is. Egy héttel ezelőtt Haszlinger Ferencnek semmi baja sem volt még. Kedden részt vett Márky Sándornak, a kolozsvári egyetem tanárának tiszteletére rendezett banketten, ki mint a főigazgató helyettese elnököl az érettségi vizsgálaton. Arany kedélye, zamatos humora még teljes frissességében volt és szellemes ötleteivel szórakoztatta a bankett nagy társaságát.

A tragikus vég kedden éjjel vette kezdetét. Hirtelen rosszul érezte magát és családjára elhívta hozzá házi orvosát, *Issékute* László dr.-t, ki bélelzáródást konstatait. A beteg állapota ezután néhány napig változatlanul komoly volt, úgy, hogy konzilium vált szükségessé. Vas Sándor dr., *Issékute* László dr. és *Paracs* Gyula dr. megállapították, hogy csak sürgős operáció segítségével állhat be a beteg állapotában változás. Az operáció eszközlése végett Haszlinger tanár a felesége, továbbá orvosa: *Issékute* László dr. és jóbarátja: *Dáni* János mérnök kíséretében szombat este Budapestre utazott, ahol megérkezés után tegnap reggel Bársony János dr. egyetemi tanár István-uti belgyógyászati klinikájára vétette fel magát. A klinika orvosai a beteg egyre hanyatló erejét látva, azonnal az operációhoz láttak. Még a délelőtti folyamán megoperálta a beteget dr. *Höhlér* Ferenc dr. egyetemi tanársegéd. Az operáció láthatólag javított Haszlinger állapotán, de a javulás nem volt tartós. Vasárnap délután 3 órakor, kínos szenvedés után meghalt.

Haszlinger Ferenc az aradi kir. főgimnázium egyik legrégebb tanára volt, ki az intézetnél már harminc éve működött. Ez idő alatt egész generációt nevelt és számtalan tanítványa foglal el előkelő helyet a közélet terén. Széles látókörű, nagy tudású és minden ízében modern pedagógus volt és ezen képességet felettes hatóságai méltányolták is. Tanítványaival szemben atyai jóindulatával, ritka tapintatosságával, humanizmusával és igazságszeretetével tűnt ki és ezen, a tanári pályán oly ritkán együttműködő erényei az ifjuság rajongó szeretetét és tiszteletét biztosították számára. Vidám kedélye, szeplőtlen jelleme és puritán egyszerűsége pedig tanártársai tiszteletét és szeretetét vonta maga után.

Halálát özvegye, szül. *Kersch* Jolán, gyermekei: Ferenc, Böske, Lajos és nagyszámu rokonság gyászolja. Haszlinger Ferenc 64 éves volt és boldog házasságának 20-ik évében döntötte ki az élők sorából a könyörtelen halál. Legidősebb fia, aki tavaly tett érettségit az aradi gimnáziumban és jelenleg a Ludovika növendéke, épen atyja halála napján vizsgázott

és semmit sem tudott még a lesújtó csapásról.

Holttestét ma szentelték be Budapesten az István-uti szanatoriumban s Aradra szállítván, itt holnap, *kedden délután 5 órakor* temetik el a felső temető halottasházából. A rokonok, a kollégák, a jóbarátok és a volt tanítványok elborítják koszorúval ravatalát és megjelennek a végtesztességén.

TANÜGY.

— Az Aradmegyei Kisdönednevelők Köre folyó hó 23-án rendkívüli gyűlést tartott. T. *Kornis* Iona elnök megnyitó beszéde után elfogadták a Kisdönednevelők Országos Egyletének azon határozatát, hogy a *György Adár* halálával megüresedett alelnöki állásra *Szekely* Gáborné szegedi óvónőt választották meg. Elnök jelentette, hogy gróf *Károlyi* Gyuláné főispánjának a tiszteleti tagságról szóló átiratot a három tagu küldöttség átadta s a grófnő szívesen fogadta. Elnök indítványára megválasztották *Éder* Gyula festőművészt tiszteleti taggá. Az üresedésben levő jegyzői állásra *Litsman* Iona s. óvónőt választották meg. Végül elnök bejelentette a legújabb belépett pártoló tagokat: *Romy* Béla dr. miniszteri tanácsost és *Osáky* Béla miniszteri tanácsost. Több az óvónők érdekeit előmozdító ügy letárgyalása után a gyűlés véget ért.

A Sebesy-sztrájk.

(Bérharcol a végletekig.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 25.

Napok óta tart már a Sebesy-féle sztrájk, amelyet tudvalevőleg a famunkások legutóbbi mozgalma eredményezett. Az iparhatóság vasárnap újból megkísérelte a békés kiegyezést, a kísérlet azonban *eredménytelen maradt*. Egyelőre nincs is remény arra, hogy a sztrájk rövid időn belül véget érjen. Erre enged legalább következtetni, az a határozat, amelyet az aradi munkásszakszervezetek vasárnap hoztak, és amelyben kimondták, hogy a sztrájkolók *Sebesy*-vel szemben a *legmesszebb menő ellentállást* fejtik ki. Egyben gyűjtést is indítottak a sztrájkolók családjai számára.

A sztrájkról alábbi tudósításunk szól:

Zubor Andor helyettes iparhatósági biztos és *Stangl* Andor iparfelügyelő tegnap megjelentek a sztrájkotányán és hosszasan értekeztek a munkások megbízottaival a békés megegyezés érdekében. A békéltetési kísérlet azonban eredménytelen maradt, mert a munkások nem hajlandók a bérfelemelésre vonatkozó követelésektől elállni. *Sebesy* Ferenc viszont csak új tárgyalások után hajlandó felemelt béreket fizetni.

A békéltetési tárgyalásokat holnap folytatják.

Egyébként vasárnap az aradi munkásszakszervezetek értekezletet tartottak ebben a tárgyban. Részletesen megvitaták a *Sebesy-sztrájk* esélyeit és kimondták, hogy a legmesszebbmenő ellentállást fejtik ki, mindaddig, a míg *Sebesy* Ferenc a sztrájkolók összes követeléseit nem teljesíti.

Egyben széleskörű akciót indítottak a *Sebesy-műhely* alkalmazottai érdekében. Már szombaton kibocsájtottak a munkások néhány gyűjtőt, amelylyel a tegnapi gyűlésen el is számoltak. A gyűjtés szép sikerrel járt, amennyiben egy nap alatt négyszáz korona gyűlt össze. A munkások elhatározták, hogy újabb gyűjtőket bocsájtanak ki, azonkívül a szervezet minden tagja heti 50 fillér befizetésére kötelezte magát, a sztrájkban résztvevők javára.

Fényes Kálmán csőd előtt.

Megkárosított ügyfelek.

(Hol a vagyon?)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 25

Vannak emberek, — különösen Aradon nagyon sokan vannak, akikről azt szokás kérdezni, hogy miért nem mennek tönkre, amikor anyagi helyzetüket meghaladó mérvben költenek. Az alábbiakban azonban olyan emberről van szó, akinél a kérdés ilyen formában jogosult: Miért ment tönkre, mikor nem költekezett a vagyonához mérten?

Már napok óta általánosan ismert dolog Aradon, hogy Fényes Kálmán aradi ügyvéd a csőd küszöbén áll. Az utóbbi hetekben a Fényes elleni végrehajtási kérvények egész halmaza foglalkoztatta a járásbírókat s a társaságokban erősen szereplő ügyvéd ingóságait már többszörösen le- és fölül foglalta a bírósági végrehajtó.

Fényes Kálmán anyagi tönkje egészen váratlanul következett be. Senki, még a legjobban értesült pénzügyi körök sem sejtették, hogy Fényes viszonyai rosszul állanak, — sőt épen az volt a közhit, hogy az ügyes ember sikeresen forgatja a pénzt s hogy a házában kívül tetemes összegű vagyona is van. A szál-longó hírek annál nagyobb meglepetést keltettek, mivel Fényes a nyilvánosság előtt nem bocsájtkozott kétes sikerű vállalkozásokba, nem játszott a tőzsdén s költséges passziói nem igen voltak. A hirtelen történt tönkrementés tehát teljesen érthetetlen volt, s ez okozta, hogy a városban híre futott, hogy a csőddel fenyegető anyagi „zavarok” csak látszólagosak s hogy ekuk nem annyira a pénz hiánya, mint a pénz vágya.

Az érdekes ügy ma igen komoly stádiumba jutott, amennyiben az egyik hitelező csődöt kért Fényes Kálmán ellen s ma már meg is tartották a csődtárgyalást. Tudósítónk a csődügy fejleményeiről és előzményeiről a következőket jelenti:

Fényes Kálmán vagyoni viszonyait a legutóbbi időnkig mindenki szilárdnak ismerte. Felesége révén, örökösödés útján mintegy 180,000 korona jutott birtokába, de ezenkívül is jól jövedelmező ügyvédi irodája van s a városban úgy ismerik, mint aki biztos és jól jövedelmező pénzügyekkel is foglalkozott. Kevéssel ezelőtt egy fiatal ügyvédet vett társul irodájába s hír szerint ez a társulás is nagyobb összeget hozott a konyhára. E jövedelmek mellett Fényes semmi különösebb fényűzést nem fejtett ki. Rendes polgári viszonyok között élt s épen ez teszi szinte megmagyarázhatatlanná vagyoni bukását, amely ma már befejezett ténynek tekinthető.

Az utóbbi időben a Fényes ellen tömegesen vezetett végrehajtások arra indították az ügyvéd egyik hitelezőjét, Kádár István aradi szabómestert, hogy csőd kérvényt nyújtson be adósa ellen az aradi törvényszékhez, mint csődbíró-ságához. A kérvény tárgyalásának határidejét mára tüzték ki s azon a csődöt kérő hitelező nevében Péterffy Antal jelent meg. A pertárban lefolyt tárgyaláson Fényes Kálmán békés kiegyenlítést ajánlott föl s 240 koronát ki is fizetett tartozásából; ezzel azonban csak annyit ért el, hogy a tárgyalást, a békés kiegyezés reményében, — július 2-ikára halasztották el.

Ezzel még korántsem intéződött el a ki-

nos ügy, mivel a többi hitelezők ugyancsak erősen készülődnek a csőd kérvény beadására, illetve csatlakozásuk bejelentésére. A csődöt ugyanis egy hitelező kérelmére csak az előírt kaució letétele után rendelik el s a mai halasztás főcélja voltaképpen az volt, hogy július 2-ikáig csatlakozó akadjon a csőd kéréséhez, ne-hogy a kauciót le kelljen tenni.

A hitelezők között különösen két ügyfele van Fényesnek, akik bizalmuk folytán most minden valószínűség szerint tetemes veszteséget szenvednek, ha ugyan teljesen el nem vesztik a pénzüket. E hitelezők egyike Kon-schitzkyné Eötvös Margit, aki leánya hozományát, 12,000 koronát bízott Fényesre gyűmöl-csöztetés céljából. A másik hitelező öz. Buko-vezené, aki 6000 koronát adott át az ügyvéd-nek ugyane célból. Fényes, hogy K. Eötvös Margitnak a pénzt „biztosítsa”, — bekebelez-tette a 12000 koronát a házára — ötödik helyre. De a ház úgy meg van terhelve, hogy annak eladása után már a harmadik helyen betáblá-zott követelésre sem marad semmi. Amint hír-lik, Fényes egy aradi szőlőbirtokosnak is adósa 60,000 koronával. Az illető birtokos, aki egy millió örökséget per révén ismeretes, ugyan-csak bajosan fog a pénzéhez jutni.

Fényes Kálmánt évekkor ezelőtt Muszká-lay János volt újjanálti plébános megbízta 160,000 koronát tevő vagyonának kezelésével. Orvosa biztatására azonban most három éve felszólította Fényest, hogy a kezelésre bízott értékeket adja vissza. Az ügyvéd két év alatt vissza is fizette a nagyszögű pénzt s sokak állítása szerint ebben keresendő bukásának magyarázata.

Érdekes az is, amit ügyvédi körökben emlegetnek, hogy t. i. Fényes volt a hat hónap mulva kiszabaduló Kriványnak jogtanácsosa, ki a híres bűnpör tárgyalásakor szóba került ugyan, de névtelenül.

Fényes Kálmán különben a napokban több jónévű aradi ügyvédet fölkeresett azzal a ké-réssel, hogy vállalják el a csődtömeg gondnokságot az ő csődjénél. Biztosította az illetőket, hogy a tömeggondnok az lesz, akit ő akar. Az illető ügyvédek azonban, — tekintettel az ügynek furcsa oldalaira, — nem vállalták el a felaján-lott tisztséget.

„Rozsnyai ur szerepelni akar.”

(A színigazgatók Horschke Kálmán ellen.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 25

Az Aradi Közlöny vasárnapi számában megjelent s a Rozsnyai Kálmánnal folytatott beszélgetésről szóló cikkben, hírül adtuk, hogy Rozsnyai szabadszállási családi sirboltját, a melyben Prielle Kornélia örök álmát aluszza, Aradra akarja hozni. A Pesti Hírlap ma ehhez ha iradásunkhoz az alábbi megjegyzéseket fűzi:

Rozsnyai ur szerepelni akar. Hiába volt közóhaj az országban Prielle Kornélia halálakor, hogy most már végre huzza meg magát Rozsnyai Kálmán ur valahol az isten háta mögött, hadd felejtse el a közönség, hogy valaha ennek az embernek köze volt a mi nagy művésznőnk-hez. Rozsnyai ur fűtyül a morálra és szombaton két aradi lap tudósítója előtt a nyilvános-ságra szánt kijelentéseket tett, amelyek között a leginfámisabb az, hogy a mi szegény Prielle Kornéliánkat még haló porában se hagyja nyug-ton. Azt tette föl ugyanis magában Rozsnyai ur, hogy „családi sirboltját”, — amelyről a sza-badszállások és egyáltalában a szemtanuk sem-mit se tudnak — Aradra viteti és ilyenformán természetesen Aradra kerül a sirbolttal együtt Prielle Kornélia holtteste is. Továbbá az sem

utolsó, amikor a sajtóra ken mindent, mondván, hogy tisztára az újságírók az okai, hogy ő Prielle Kornéliával házasságra lépett. Tetszik tudni: „truccból”, csak azért is. Koronája pe-dig a nagyhangú interviewnek, hogy az őszszel föllép Máramarosszigeten és Debrecenben, a Zilahi társulatánál. Mint értesülünk, az országos színészegyesület hangadó köreiből máris akció indult meg aziránt, hogy mint lehetne Zilahynál, amennyiben Rozsnyai akceptálná, közrehatni, hogy ez a föllépés egyáltalában meg ne történ-jék. De sehol másutt, egyebütt se. A néhai nagy művész legelső sorban való csodálóiak, a színigazgatóknak mindenképpen kötelességük, hogy eleget tegyenek az ország közönsége köz-óhajának, mely Prielle Kornélia iránti kegyele-tét csak Rozsnyai nélkül tudja megőrizni. En-nek az embernek nincs helye a nyilvánosság előtt, amelynek érzéseit olyannyira megsértette. Különösen nincs a forró deszkákon, amelyek-nek egyik legnagyobb művésznőjére vetett az ő alakja kellemetlen árnyékot.

Márkus Emilia vejének balesete.

(Az automobil áldozata.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 25.

Bécsből feltűnést keltő szerencsétlenségről adnak hírt. Schmedes Eriket, a híres kamaraéne-kest, Márkus Emilia vejét, automobiljával oly súlyos baleset érte, hogy a kiváló művész élet-benmaradásához kevés a remény. A végzetes szerencsétlenségről az alábbi tudósítást adjuk:

Schmedes tegnap automobilon Bécsből Prá-gába indult, hogy az ottani színházban rendezett hangversenyen résztvegyen. Schmedes tár-saságában két hölgy is volt. A Csehországban levő Wittingau mellett Schmedes automobilja nekiment egy kőrakásnak. A gép fölfordult, Schmedes ráesett a kőrakásra és koponyacsont-törést szenvedett. A hölgyeknek kisebb sérülé-seken s az ijedségen kívül nagyobb bajuk nem esett.

Schmedest önkívületi állapotban beszállították a szomszédos Chlumeck községbe. A sze-rencsétlenül járt művész fölépüléséhez kevés a remény.

Ez a szerencsétlenség minket, magyarokat igen közelről érdekel. Schmedes Erik, a bécsi császári operaház híres művésze ugyanis Márkus Emilia leányának, a bécsi Burgszínház volt tagjának, Pulszky Tesszának a férje.

Még tavaly télen történt, hogy a Burgszin-ház egy premierjén Sardounak az Utolsó levél című drámájában feltűnést keltett egy arany-szőke leány, aki csodálatos drámai erővel ját-szotta a színmű vezető szerepét. Ez volt Pulszky Tessza, aki Levinszkynénél tanult és az ő be-folyása révén a Burgszínház színpadára került.

A bécsi lapok magyarellenes tendenciával irtak a feltűnést keltő színésznőről, de a lapok magatartása ellenére is nagy sikert aratott Pulszky Tessza. A közönség melegen fogadta az előadáson Márkust, a jelenvolt magyarok pedig valósággal ünnepelték.

Azok között, akik gratuláltak a fiatal mű-vésznek sikeréhez, volt Schmedes is. A művész nős ember léteire halálosan beleszeretett a fia-tal színésznőbe, aki nem hagyta viszonzatlanul az ünnepelt énekes érzelmeit. Nagy nehézsé-gek leküzdése után Schmedes elvált feleségé-től és elvette Pulszky Tesszát. A szerelmi há-zasság harmoniáját most megbontotta ez a baleset.

Későbbi távirat jelenti, hogy a szerencsét-lenül járt művész társaságában volt hölgyek egyike, neje, Pulszky Tessza volt.

A legsötétebb Aradmegyéből.

(Két gyilkosság.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 25.

Vasárnap két gyilkosság történt Aradmegyében két községében. Kurticsán *Morán* Filipp huszonkétéves fiatalember a község egyik utcáján bosszúból *lelőtte Czené* József földművest. A golyó halálos sebet ejtett Czenén, aki rövid kintőlás után meghalt. Az aradi törvényszék részéről ma *Possgay* Lajos és *Aussterweil* László dr. ma felboncolták a gyilkosság áldozatát és megállapították, hogy a golyó nemesebb részen hatolt át. *Domonkos* Lajos vizsgálóbíró rendelkezése Moránt ma átszállították az aradi ügyészség fogházába.

A másik gyilkosság Tótváradon történt. *Deák* Vaszilije földműves egy kilenc milliméteres revolverrel rálőtt *Deák* Parténe nevű rokonára, akit a golyó száján talált és súlyosan megsebesített. A tett elkövetése után *Deák* Vaszilije futásnak eredt, de egy rendőr üldözőbe vette és rövid hajsza után elfogta.

Ekkor különös jelenet történt. A tettes barátai rávetették magukat a rendőrré és alaposan elpáholták.

Deák Vaszilijét a rendőrség holnap átszállítja az aradi ügyészség fogházába. A lineselők ellen szintén megindították az eljárást. Az áldozat szájából ma sikerült eltávolítani a golyót. Életben maradásához van remény.

Megszavazzuk!

No most, Goluchowski!

(A delegáció teljes ülése.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 23.

A nagy nap elérkezett. Nagy nap virradt a delegációra, a közös ügyekre, Goluchovskira . . . Goluchovskira!

Még nincsen fél tíz és ő kegyelmossége már a magyar palotában van. Késsé bágyadtan látszik, amint szakállát simogatva, alázatosan maga elé néz. A delegátusokat keresi. Ahogy meglát közülök egyet, hozzája lép és jó reggelt kíván neki. A „gut Morgent“ még csak megérti *Kubis* Béia, hanem amikor arról kezd tudakozódni, hogy mint esett az éjszakai nyugodalom: a kuruc követ vakarni kezd a tarkóját; de aztán kivágja magát:

— Ja, ja; sehr schön . . .

Csak ennyit tudott Bécsben megtanulni! Persze, *Rakovszky* Istvánnál már könnyebben megy a dolog. Szempillantás alatt mély diskurzusba merül a néppárti vezér a külügyek vezetőjével. Pereg a nyelve mind a kettőnek, akár az orsó. A magyar miniszterek is megérkeznek lassanként.

— A villámhárítók! — mondja *Barabás* Béia.

Ezt úgy kell érteni, hogyha a delegáció bizalmatlansága már nagyon közel jár valamelyik közös miniszter feje körül: akkor közbe lép *Wekerle* vagy *Kossuth* és a haragos villámokat szépen levezetik. Azt mondják, hogy sok dolguk lesz e héten a villámhárítóknak. A delegátusok kutyakévdűkben vannak, mert ott honról egyre kapják a hírt:

— Hát csak ennyit tudtok? Hiszen milliókat megszavazni *Münnich* Aurél is tudott!

Ma dörgött is. De a villám nem csapott le. A tigrisek a beszéd elején kivicsorították a fogukat, morogtak is Goluchovskira és a végén leikesen megszavazták mindent. Megszavazzuk . . . noha, ámbár és mégis. Ez a tárgyalások lényege.

(Az előadó jelentése.)

Bécsből táviratozzák:

A közös ügyek tárgyalására kiküldött magyar országos bizottság ma délelőtt 10 órakor *Zichy* Tivadar gróf elnöklésével ülést tartott.

Elnök az ülést megnyitván, jelenti, hogy a múlt ülésben nyert felhatalmazás alapján a mai napra hívta össze a delegáció ülését és annak napirendjére a közös külügyminisztérium költségvetését és ha marad idő, a közös hadügyminisztérium tengerészeti osztályának költségvetését tüzte ki. A bizottság kimondja, hogy üléseit délelőtt 10 től 1-ig és délután 3-tól 6-ig fogja tartani.

A napirend első pontja a külügyi albizottság jelentésének tárgyalása. A jelentést a bizottság felolvasottnak tekinti.

Thorotekai Miklós gróf előadó, a midőn a külügyi albizottság jelentését elfogadásra ajánlja, kéri, hogy a bizottság a jelentéshez csatolt határozati javaslatot is fogadja el. Ennek a határozati javaslatnak célja az, hogy az a paritás, a mely részünkre a közös ügyek terén a törvényben biztosítva van, a külügyi szolgálatban, az életben is érvényesüljön.

(Elő-dörgések.)

Sighy Gyula kijelenti, hogy nem volt szárdékában felszólalni, de abból a csiből, hogy egyes lapok téves közleményeit rektifikálja és hogy a külügyminiszter válaszára megfelelően, most is szót kér. Nem foglaltatott határozati javaslatában bizalomnyilvánítás sem a külügyminiszter politikája iránt, sőt ellenkezőleg kijelentette, hogy az országos bizottság többségénél a bizalom a külügyminiszter politikájával szemben a fagyponon áll. De nem tartaná célszerűnek bizalmatlanságot szavazni a magyar állam érdekében, nehogy egy bizalmatlansági szavazattal esetleges komplikáció idéztesse fel és ezáltal a külügyek vezetésében az alkotmányos jogrend helyreállítása eltolásosk. A külügyminiszter politikájának végcéljával — i. i. hogy a béke fentartassék — mindnyáján egyetértünk; de nem értünk egyet azon eszközökkel és módokkal, a melyeket a külügyminiszter célja elérésére követ. A költségvetést egyébként elfogadjuk.

Isekutz Győző hosszabban fejtegeti, hogy amikor a magyar állam a kiegyezésben elvállalt kötelezettségeket híven teljesíti, Ausztriának, de különösen a közös minisztériumoknak kötelessége a magyar nemzetnek törvényben biztosított jogait respektálni. Hangoztatja, hogy Ausztria legsajátosabb érdeke a magyar alkotmány védelme, mert Ausztria, mint a történelem mutatja, csak akkor volt erős, amikor Magyarország alkotmányos szabadsága biztosítva volt. Teljes különválás sem Ausztriának, sem Magyarországnak nem lehet most és a közeljövőben feladata, de a paritást meg kell tartani minden téren, ahol közösségről van szó. Ezután pontosan kimutatja, hogy a paritást mennyire nem tartják szem előtt és a magyarok rovására Ausztria mennyiféle kedvezést élvez. A költségvetést és az albizottság jelentéseit elfogadjuk.

(Jó, ha az ember gentleman.)

Teleki Arvéd gróf szerint a külügyminiszter az igazság nevében apellált arra, hogy ne tartsák őt a magyarok ellenségének. Bár a politikában a lovagiasság alkalmazásának nem igen lehet helye, mégis egy gentleman szavára elhiszi, hogy Goluchovskinak a szeptember 23-iki események rendezésében volt része és ezért a maga részéről megadja neki a felmentést. Mivel azonban a külügyminiszter az igazságügyi albizottságban majdnem a magyar barátság gyanujába keveredett, husz évi ismeretség után kijelentheti, hogy a külügyminiszter

ben, a magyar barátság tanujelét fölfedezni nem volt képes. A magyar barátságot úgy, mint részrehajlást, nem is kívánja s azt a kifogást teszi Goluchovski működése ellen, hogy velünk szemben nem járt el az igazságnak megfelelően. Nincs ugyan megelégedve a külügyminiszter politikájával, de megszavazza a a költségvetést, hogy a magyar kormány a paktumot megtarthassa.

(Tanuljon magyarul.)

Buzsák Ferenc megütközik azon, hogy a külügyminiszter exozéját nem magyarul, hanem németül adta elő. Elvárhattuk volna, hogy megtanuljon magyarul, amióta miniszter. Közömbössége a magyar nemzet lekicsinylését jelenti. Ezután hosszan bírálja a külügyminiszter politikáját, végül kijelenti, hogy a külügyminiszter iránt bizalmatlan.

Elnök ezután délután három óráig felfüggesztette a tanácskozást.

A délutáni tárgyaláson *Thaly* László az algeozirászi konferencia miatt támadja a külügyminisztert, akinek marokkói politikája dolgában csatlakozik az előadó indítványához. A költségvetést ő is csak a magyar kormány iránti ragaszkodásból fogadja el.

(A létszám apasztása.)

Beniczky Sándor gróf Oroszországról beszél, amelyet szerinte az orosz-japán háború és a belvillongás annyira meggyöngyített, hogy támadásától nem kell tartani. A hármasszövetség voltaképp Oroszország ellen jött létre s mivel a helyzet megváltozott, jogos az a kérdés, nem kellene-e külpolitikánkat egész más alapokra fektetni. Ez iránt határozati javaslatot is akart a delegáció előterjesztetni. Ettől eláll ugyan, de azt ajánlja a külügyminiszter figyelmébe, hogy a megváltozott viszonyok következtében nem volna-e helyes a *katonai létszámot és a hadügy költségeit apasztani*. A költségvetést elfogadjuk.

(Soha! Soha!)

Zboray Miklós rendkívül hevesen támadja a külügyminisztert. A magyar közvélemény nincs megelégedve a külpolitikával, amely nem felel meg a hozzáfűzött várakozásoknak. Miért nem vonja le a külügyminiszter az őt élt támadásokból, amelyek itt elhangzottak és még el fognak hangzani, a konzekvenciákat. Hiszen mindezt szóval azt mondja, hogy csak kénytelenségből fogadja el a költségvetést, mindenképp azt mondja, hogy a külpolitika nem fűdi a népek akaratát, 35 év óta mindig azt hangoztatjuk, hogy a paritás elérének ki kell domborodnia a közös intézményekben és mégis azt látjuk, hogy erre sohasem törekedett. Minden az eltorlódás lassu útján van. Goluchovski ma is azt a politikát folytatja, mint akkor, amikor bukaresti követ volt. Ha valaki ügyes-bajos dolgában hozzáfordult, mindjárt ez volt a válasza.

— Csak nem akarunk háborút?

Ezt a diplomáciai tudását akarja most is érvényesíteni, aminek a kárát azonban a magyar-osztrák monarchia nagy hatalmi állása látja. Goluchovski nem veszi észre, hogy körülötte minden nemzet forrong és fejlődik, az ő politikája pedig a „soha, soha“.

Ezután a macedonai kérdésre tér át, amelyekre Goluchovski azt mondja, hogy macedonai villongások vannak. Ezekbe bele kell avatkozni. Goluchovskinak a Balkán államokban folytatott politikája nem felel meg a magyar nemzet politikájának, oda magyar követeket kell küldeni és Törökország főtartására kell törekedni.

Zboray így fejezte be beszédét:

— Külügyminiszter ur, ön urlember, nemes, loyális, nagy ember, legalább így mondják lantosai. Meglátjuk, megértette-e a nemzet óhaját, akaratát. Ha igen, akkor egy egész or-

szág meg fogja önnek köszönni működését, különben a *felzudult közvélemény átokkal fogja bisérni.*

(Bleibt Alles beim Alten!)

Balldányi Tivadar gróf hosszabb beszédben fejt ki, hogy miért nem helyesli a külügyminiszter politikáját. Kijelenti, hogy elfogadja a költségvetést és eláll attól, hogy akár bizalmat, akár bizalmatlanságot szavazzon.

Szentgyörgyi Müller László osztályfőnök a külügyminiszter nevében reflektál a főszoalásokra. Kifejté, hogy a zászló- és címer-kérdést a külügyminiszter önhatalmulag nem módosíthatja, mert ez a magyar kormány illetékes befolyásától is függ. Különben a paritást ebben a kérdésben már régóta alkalmazták. Ami a magyar levelezést illeti, ezt a jelenlegi viszonyok között még akkor sem lehetne keresztülvinni, ha minden konzulátusnál volna is magyarul tudó tisztviselő. Ebben a kérdésben a külügyminiszter, sajnálatos bár, de a legjobb akaratlan sem vállalhat kötelezettséget.

Okolicsányi László: Szóval *Es bleibt Alles beim Alten.*

Rakovszky István: És ti meg fogtok mindent szavazni.

Okolicsányi László: Megszavazzuk most, mert megszavazza a ti miniszteretek is.

Szemere Miklós elfogadja a költségvetést. Foglalkozik a hármasszövetséggel és megemlékezik Lueger magyarellenes szerepléséről.

— Amíg Lueger Bécsben harcolt a zsidók ellen, — mondotta Szemere — ez kevésbé érintett engem, mert sem bécsi nem vagyok, se nem tartozom az ur választott népéhez, dacára annak, hogy Lueger a magyarokat mind oda sorozza. De mióta Lueger polgármestere lett Bécsnek, azóta a zsidókat nemcsak Bécs határain belül, hanem azokon kívül is a magyarokkal együtt kívánja adminisztrálni őket és agitál ellenük. — Nem tudom, kihámozni, hogy a minapi románial utjának a magyarok elleni hangulatok volt-e a célja vagy pedig az, hogy kalerábi és zsidóság behozatalt biztosítson Bécs számára, dinnyéről alkudozott ott, vagy pedig a zsidó-magyarok fejről. Attól lehet félni, hogy Lueger és a zsidók küzdelmének levét a magyarok fogják meginni. Kívánatos volna, hogy ezt a harcot ne vegye át Ausztria és Magyarország, mert akkor olyan tűz támad, amely ellen semmiféle biztosító társaság nem nyújthat oltalmat.

Szemere végül kérte a külügyminisztert, hogy terjessze ki figyelmét Lueger szereplésére.

Gyermekgyilkos anya.

(Az állat az emberben.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 25.

Borzalmas gyermekgyilkosság történt a múlt héten Magyarádon. Egy anya megölte pár hónapos gyermekét, mert mindenáron szabadulni akart a nevelés fárasztó kötelessége alól. A rosszlelkű asszony, mint a nyomozás során kitudt, *immár harmadik gyermekét pusztította el.*

A borzalmas esetről alábbi tudósításunk szól:

A múlt hét csütörtökjén **Inyia Tódorné** magyarái földműves asszony három hónapos gyermeke gyanus körülmények között elhalálozott. A hullán olyan foltok voltak láthatók, amelyek kétségtelessé tették, hogy a gyermek mérgezés következtében halt meg. A boncolás adatai ezt a felfedést megerősítették, mire a csendőrség megindította a nyomozást a gyilkos kézrekerítése iránt.

A nyomozás során kiderült, hogy a gyermeket *saját anyja gyilkolta meg.*

Inyia Tódorné eleinte tagadta a bűntettet, de a keresztkérdések alatt később bevallotta azt is, hogy már *három gyermekét pusztította el* ilyen módon. A legnagyobb leikinyugalommal mondta el ezután az asszony, hogy sohase szeretete gyermekeit és mindenáron szabadulni akart a nevelés fárasztó kötelessége alól.

Magyarád községben a brutális anya ellen oly nagy volt a felháborodás, hogy az asszonyt *meg akarták lincselni.* Ettől csak a csendőrség mentette meg. Az asszony férje, **Inyica Tódor** ma válópert indított a felesége ellen.

Az aradi ügyészség intézkedett a gyilkos asszony Aradra szállítása iránt.

Egy aradmegyei uriaszony és egy házasságszedelgő.

(Letartóztatták a szélhámost.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, június 25.

A budapesti rendőrségen néhány nap előtt följelentést tett egy szegedi uriaszony, hogy férje, **Papp-Pircher Gyula** dr., akivel nyolc nap előtt lépett házasságra, magához véve *negyven ezer korona hozományát, eltűnt.* A becsapott uriaszonyt **Kriszán** Ionának hívják. Egy aradmegyei földbirtokosnak, **Kriszán** Istvánnak a leánya. Az aradmegyei **Kerüls** községben született 1869. május 16-án. Szegeden a szép asszony Háló-utca 9. szám alatt lakott. Hogy a szélhámos, aki hajlott koru ember, mint kerithette a hálójába, az sziate érthetetlen. A tavasszal ismerkedtek meg Szegeden, még pedig egy szegedi uriembernek, **Némethy** Ottmár nyugalmazott telekkönyvvezetőnek a házában. **Kriszán** Ilona barátságban állott a családdal s az „ezredorvossal” is ott ismerkedett meg. Az esküvőt március 20-án ülték meg.

A rendőrségen rögtön gyanusnak találták az újdonsült férj eltűnését s az asszony által átnyújtott fénykép alapján megállapították, hogy a szökevény férj nem is **Papp-Pircher Gyula** dr., hanem **Korzinek Tivadar**, a rendőrség előtt jól ismert szélhámos, aki pénzhamisításért és házasságszedelgésért több ízben volt már büntetve.

Az asszony följelentésére elrendelték természetesen **Korzinek** köröztetését. A nyomozás adatai szinte rémregénybe illő dolgokat hoztak napvilágra **Korzinek**ről. Kiszült, hogy az igazán nagystílű, szélhámos nem kevesebb mint *öt jogérvényes házasságot kötött* más-más név alatt.

Korzinek kizárólag abból élt, hogy tapasztalatlan leányoknak és özvegyeknek — házasságot ígért. Ha sikerült a mátkaság ideje alatt kicsalni az áldozat pénzét, akkor természetesen házasságkötés előtt szökött meg, de ha másképp nem sikerült, tudott módot, hogy a kiszemelt áldozatot oltárhoz vezesse s azután hagyja a faképnél.

Korzinek a zalamegyei Felsőföregben született, most 38 éves és foglalkozására nézve gépész. Pályafutását **Ogulinban** kezdte, ahol pénzgártó műhelyt rendezett be és elárasztotta Horvátországot kitűnően sikerült hamis pénzzel. A pénzhamisítását azonban felfedezték és **Korzinek** Tivadart az ogulini törvényszék tizenegy évi börtönre ítélte. Hét évet ült már a börtönben, amikor szerencséjére 1881-ben, **Rudolf** trónörökös házassága alkalmával kegyelmet kapott. Ekkor már eszalados ember volt. Felesége **Knerovic** Emma volt, aki egy ogulini hivatalnok leánya. 1878-ban kötött vele házasságot. A börtönviselt ember azonban már nem tudott visszatérni a becsületes élethez. Megkezdette tehát házasságszedelgésének végtelen sorozatát.

A rendőrség *öt házasságáról szerzett tudomást.* Az első házassága, a törvényes, **Knerovic** Emmával történt **Ogulinban**. A másodikat 1897. július 15-én **Soroksárott** kötötte özv. **Ring** Istvánnal. Ezt a házasságot azonban felfedezték és **Korzinek**et a budapesti törvényszék *bigámia miatt hat hónapi börtönre* ítélte és a házasságot megsemmisítette. A büntetést **Korzinek** **Vácott** ülte le. Amikor kiszabadult, újból összeállott **Ring**nével, de ezután sem szakított régi mesteriségével.

1908-ban **Nagyekemezőn** feleségül vette dr. **Pichner** József orvos özvegyét, akivel szemben, mint **Kovács** László nyugalmazott erdész szerepelt. Ez idén házasságra lépett Szegeden egy magas állású állami hivatalnok özvegyével, mint dr. **Pichner** József ezredorvos. Ötödik felesége **Szászkeresztúron** lakik, erről azonban közelebbi adatot még nem tud a rendőrség.

Korzinek állandó lakóhelye **Jászberényben** volt. Gyönyörű, modern villája volt a II. kerület 941. száma alatt. A villa mögött hatalmas szőlőkert terült el. Ugy a villát, mint a szőlőkeretet két és fél méteres kőfal vette körül, úgy, hogy a villa teljesen el volt zárva a világtól. A kapun villamos csengő volt és ha valaki be akart jutni a házba, csengetnie kellett. Ha az idegen a házbelieknek gyanus volt, azt mondták neki, hogy az ur elutazott. A villa nagy ur kényelemmel volt berendezve. Drága, modern butorok, függönyök, szőnyegek, szobrok, festmények ékesítették. Itt élt második feleségével, özv. **Ring**nével, 27 éves fiával, tizenkét éves leányával, aki **Ring**étől származik és **Ring**né első házasságából származó három gyermekével. **Jászberényben** a *valódi néven szerepelt Takács* műhelye volt, amelyet azonban a fia vezetett. A villába senki nem juthatott be a **Jászberényiek** közül, akik között az elzárkózott, titokzatos életű emberről valóságos legendákat beszéltek.

Korzinek minden két hétben **Budapestre** utazott. Itt intézte el a különböző vidékeken lakó feleségével a levelezést. **Korzinek** ugyanis *három négy asszonnyal fentartotta viszonyát.* Azt mondotta ezeknek, hogy üzleti ügyekben utaznia kell és a leveleket **Budapestre** postarostante küldette. Minden két hétben válaszolt a levelekre, majd meglátogatta hol az egyik, hol a másik asszonyát. Ezek vagyonos nők lehetnek, mert **Korzinek** ilyen kirándulásai után pénzzel megrakodva tért vissza **Jászberénybe**. Mikor szélhámosságait a lapok leleplezték, hirtelen eltűnt **Jászberényből**. **Sándor** László dr. rendőrfogalmazó, a nyomozás vezetője, **Jászberénybe** érkezett, **Korzinek**et már nem találta ott. **Korzinek** elutazott **Szászkeresztúron** lakó feleségéhez, ahol **Kovács** Lajos magánzó néven szerepelt. Itt álszakállt hordott. A csendőrség azonban megkapván a budapesti főkapitányságtól a szélhámos fényképét, **Kovács** Lajosban, dacára álszakállának, felismerte a kalandort. Ma reggel *ötödik felesége szobájában letartóztatták.* Elfogatásáról nyomban értesítette a budapesti rendőrséget, amely detektíveket küldött a szélhámosért. **Korzinek** magas, erőteljes, széles vállu férfi uriasan öltözködik és rendkívül megnyerő, elegáns megjelenése van. Az arczsine piros, bajuszát feketére festi és két oldalt levő tiszta fehér haja, fénylő kék szeme feltűnően kedvessé, rokonszenvessé teszi.

MULATSÁGOK.

(=) Népünnepély. A borus idő egy kicsit akadékoskodott, de azért még se ronghatta el a **Burasztaltársaság** népünnepélyének sikerét. A rendezőbizottság a waggongyári zenekarral vonult ki a vá-

rosligetbe, ahova délután nagy közönséget vonzottak a népünnepély vidám mókái és szórakoztató mutatványai. A bicikli korzó, gyermekszépségszerzés, konfetti-csata és tűzijáték után este kedélyes táncmulatság volt, amely szintén jól sikerült.

Automobil-gyár Aradon.

(Andrássy Sándor gróf a városban.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 25.

Erdekes tervvel foglalkozott ennek a hónap elején Aradváros gazdasági széke. Szóba került egy automobil-gyár alapításának eszméje, amely első volna ebben a nemből az egész országban. A terv annak kapcsán merült fel, hogy a budapesti Magyar Automobil-Klubban felvetették az automobil-gyár alapításának eszméjét.

Az Automobil-Klub eleinte Budapesten akarta megalapítani a gyárat és e célból érintkezésbe is lépett a Máv. vagongyárával és más gyárosokkal. De a tárgyalások nem vezettek eredményre, mert sokan aggodalmakat tápláltak az iránt, hogy Budapesten a drágasági viszonyok miatt nem lehetne olyan gyárat alapítani, amely megküzdhetne a kezdet nehézségével és gyártmányait a külföldi gyártmányoknál olcsóbban adhatná. Ilyképen a budapesti gyáralapítás eszméje elesett.

De az Automobil-Klub nem mendort le a gyáralapítás eszméjéről; minthogy a Magyarországon mindinkább terjedő automobil-kocsik gyártása jövedelmező üzletnek mutatkozna és nagyban emelné a hazai ipart. Felvetették tehát azt a tervet, hogy az automobil-gyárat a vidék valamely nagyobb városában kellene megalapítani. A gyáralapítás céljaira Arad vagy Győr mutatkozott a legalkalmasabbnak, miután hogy úgy Aradon, mint Győrött van már vagongyár. Az Automobil-Klub az eszme felvetése után első sorban a győri vagongyárral lépett érintkezésbe az automobil-gyár alapítása ügyében.

Ennek hírére Varjassy Lajos h. polgármester azt az indítványt terjesztette a közgyűlés elé, hogy hívják fel az Automobil-Klubot, hogy ne Győrött, hanem Aradon létesítse az automobil-gyárat.

A gazdasági szék elfogadta Varjassy indítványát és e hó 4-én felhívást intézett e tárgyban a budapesti Automobil-Klubhoz, amelyben kifejtette, hogy egyrészt az aradi vagongyár sokkal nagyobb, mint a győri és így inkább képes létesíteni az automobil-gyárat, másrészt az aradi vagongyárnak már van is egy újonnan berendezett osztálya, amely motorok és motorkocsik gyártásával foglalkozik.

A gazdasági szék felhívására ma érkezett meg Andrássy Sándor grófnak, az Automobil-Klub elnökének válasza, amely reményt nyújt arra, hogy a gyár Aradon fog létesülni. A levél így hangzik:

Arad szab. kir. város Tekintetes Tanácsának f. hó 9-én kelt nagybecsű határozatát, különösen a magyar automobilipar támogatását célzó áldozatkészséget örömmel vesszük tudomásul.

A Magyar Automobil-Klub célul tűzte ki, hogy ezen új iparágak megteremtése körül kizárólag szilárd és szolid alapon indult kezdeményezéseket vesszünk pártfogásba és e célra iparügyi bizottsága révén több gépgyárral, valamint körökkel lépett már érintkezésbe.

Döntés ezidélgi nem történt. Arad szab. kir. város hazafias Tanácsának nagy horderejű határozata folytán, Klubunk iparügyi bizottsága kötelességének fogja ismerni a

felajánlott előnyök mérlegelésével az aradi vagongyárral is érintkezésbe lépni és a bizottság tagjai mindenestre személyesen fel fogják keresni a gyárat. Sajnos, hogy a bizottság tagjai ma már legnagyobbbrészt eltávoztak a fővárosból és az aradi kirándulás valószínűleg augusztus hóra lesz halasztva.

Andrássy Sándor gróf válaszával az e heti tanácsgyűlés foglalkozni fog és egyúttal meg fogja tenni a szükséges előkészületeket az Aradra érkező bizottság fogadására.

Ha a nagyszabású terv megvalósul, úgy a fejlődésben levő aradi gyáripar egy olyan iparággyal gyarapodna, amelynek készítményei az egész országban elterjedhetnek és háttérbe szoríthatnák a külföldről behozott automobil-kocsikat is.

Általános sztrájk Debrecenben.

(Munkaszünetetés — fél napig.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, június 25.

Debreceni táviratok jelentik, hogy ma délután 3 órakor Debrecenben valamennyi iparág munkása kimondta a sztrájkot és abban hagyta a munkát. A munkások már hetek óta készültek és szervezkedtek a sztrájkra. Szándékukat titkolták, de egyik-másik műhelyben észrevették a szervezkedést.

Még a múlt héten sztrájkba léptek a Hoffmann és Kronovitz cég munkásai, s amikor Horgonyi pékmester a császárszemlyét tulipán-zsemlyének nevezte el, huszonöt munkás tiltakozott a zsemlye új elnevezése ellen és megtagadta a zsemlye kisütését.

A mai sztrájk kitörésére az alábbiak adták okot:

Vágó Béla, volt szociálista egyetem hallgató, aki most a debreceni szociál-demokrata pártvezetőség titkára, Horváth Gusztáv órással, a párt egyik vezetőjével és két közművesmunkással tegnap délután kiment a szomszédos Sámson községbe, ahol az aratómunkásokat sztrájkra buzdították. A sámsoni jegyző csendőröket hívott, akik a négy agitátort letartották és bekísérték Debrecenbe. Ott kiballagálás után szabadon bocsátották őket.

Ma délután a sztrájkvezetők műhelyről-műhelyre jártak és felszóllították a munkásokat, hogy hagyják abba a munkát, ami meg is történt. Az általános sztrájkhoz csatlakoztak a nyomdászok is, úgy, hogy az estilapok már meg sem jelenhettek. A már kész szedést a nyomdászok összedöntötték.

A sztrájkvezetők ezután elmentek Kovács József polgármesterhez, akik arra kérték, hogy engedje meg a munkásoknak, hogy népgyűlést tartsanak. A polgármester értesült már arról, hogy a népgyűlésen az általános sztrájkot akarják proklamálni, ezért nem vette tudomásul a bejelentést és hozzátette, hogy ha mégis meg akarják tartani a gyűlést, akkor rendőrökkel akadályoztatja meg. A munkások erre Andrássy Gyula gróf belügyminiszterhez főlebbezték, aki azonban helyben hagyta a polgármester határozatát. Ezzel újabb táviratot intéztek Andrássyhoz, akinek bejelentették, hogy ha öt óráig nem kapják meg az engedélyt a gyűlés megtartására, állandósítani fogják a sztrájkot.

Ejjel érkezett távirat jelenti, hogy délután félhatkor a polgármester megengedte a népgyűlés megtartását. A gyűlésen, amelyen 5000 munkás vett részt, hevesen kikelték a kormány ellen, tiltakoztak vezéreik letartóztatása ellen és elhatározták, hogy holnap reggel munkába állanak.

IRODALOM ES MŰVESZET.

Arad. A színház műsora:

Kedd: Vénusz, vigjáték. Rózsahegy Kálmán vendégjátéka.

Szerda: Mary-Ann, vigjáték. Rózsahegy Kálmán vendégjátéka.

Csütörtök: Kuruc Feja Dávid, színmű.

Péntek: Udvaroske, operett. (Zóna előadás.)

Szombat: Vándorlegény, operett.

* A Göl baba szerzőjének bemutatója. A Göl baba vasárnapi előadásának érdekessége volt. Az operett reprizét az egyik páholyból végignézte a librettó szerzője, Marton-Ferenc dr. is, aki rokonainak látogatására jött le Aradra. Az első felvonás végén a közönség többször a kárpit elé hívta Martont, aki a szereplőkkel együtt meg is jelent és kissé meghatóttan fogadta a zajos ovációt. Az előadás különben összességében is különösen a móka táncot ujrátáncoltatva lelkesen a publikum.

* Rózsahegy Kálmán vendégjátéka. Rózsahegy Kálmán, a Nemzeti Színház nagytehetségű fiatal tagja holnap, kedden este kezdi meg aradi vendégjátékát a Vénusz című vigjátékban. Ezt a darabot a téli szezonban nagy tetszéssel fogadta a közönség. Szerdán Rózsahegy a múlt héten bemutatott Mary Ann című vigjátékban lép fel, melyben Péter szerepét játsza. Emeli az előadás érdekességét, hogy ezúttal játsza először H. Novák Irén Mary-Ann, Beragi Sándor pedig Lancelot szerepét, melyekben a múlt héten a Dezső-pár lépett fel. Mindkét előadást rendszeres színiköri helyreállítás mellett tartják.

* Kuruc Feja Dávid. A színház igazgatója felhasználva az alkalmat, hogy Fényes Samu dr., a Kuruc Feja Dávid szerzője Aradon időzött, csütörtökön a szerző jelenlétében színpadra hozza a darabot, melyben az egész drámai szemlélyzet el van foglalva.

* Egy aradi orvos könyve. Horváth Kornél dr., a kiváló tudású fiatal aradi orvos nemrég könyvet írt az állatvédelem érdekében: Néma Szünetek cím alatt. A könyv érdekessége, hogy a meiyet annak idején méltattunk, az országos állatvédő egyesület közlönye, az Állatvédelem rendkívül meglehetősen ismertetőjele, melyben a többek között ezeket mondja:

A szerző, aki tudományosan, művelt, magas színvonalon álló írónak mutatja be magát, ebben a kis munkában nemcsak hűvel, ész és szívvel a nyomás erővel küzd az állatvédelem eszméjéért. Ez a röpirat részben egy komoly vádbeszéd az emberek közönye és közönyelmű kegyetlenkedése ellen, részben pedig egy fényes, mondhatni ellenhatálatlan hazai védőbeszéd az állatok és azok jogai mellett. A munkának jellegét szerzőnek ezekkel a szavakkal tüntethetjük ki legjobban: „Mindem ember annyit ér, a mennyi szeretet lakozik benne.” Ha mindazt, ami figyelemreméltó, szép és nemes ebben a röpiratban, idézni akarunk, akkor bizvaszt reprodukálnánk az egészét. Szorítunk tehát arra, hogy felhívjuk minden állatvédő és emberbaráti figyelmét erre a röpiratra abban a meggyőződéssel, hogy ez a munka meggyőző erejével és minden sorának lelkes, hangulatteljes tartalmával egy hatalmas eszköz lehet arra, hogy a nagyközönségben az állatvédelemnek sok és lelkes híveket szerezzen.

* Az Aradi Zenekedvelők Egyesülete által 1888 évben alapított és fenntartott és Arad szab. kir. város védnöksége alatt álló aradi zenekedő évszázó vizsgálatai június hó 25., 26. és 27-én, mind a három napon délután 4 óráig tartanak meg a polgári iskola nagyteremben. Az egyesület tisztikara: Elnök: Institoris Kálmán kir. tanácsos, polgármester. Alelnök: Simay István. Igazgató: Krispin József Ugyész. Dr. Prögl István. Titkár: Dr. Vannay János. Helvettes titkár: Kopp János Pánztáros: Réthy Viktor. Ellenőr: Maresch Gyula. Választmányi tagjai: Darvas Lajos, Dani János, Geisz Sándor, Kovács Vince, Leopold Zsigmond, Dr. Mandi Vilmos, Marossy Miklós, Neuman Daniel, Dr. Prohászka László, Ring Lajos, Robitzek Soma, Sarlot Domokos, Szabados Arpad, Vajda Zsigmond, Vannay Gyula, Varjassy Lajos, Dr. Vass Sándor, Dr. Vass Sándor, Wadowsky Gusztáv, Winter Adolf.

A jövő tanévre a beiratások szeptember hó 1. és 3-án d. u. 4-5 óráig a zenede helyiségben eszközöltetnek. Beiratási díj 10 kor. Tandíj egész évre 50 korona. A rendes oktatás 1905 évi szeptember 4 én veszi kezdetét. *Kriszpin* József, igazgató.

* **Margit crème csárdás.** *Lisztó* Arpád zene-tanár „Margit crème csárdás” címmel fülbemászó csárdást komponált. A dalamos zenű *Gutóri Földes* Kelemen kiadásában jelent meg.

Fedák! Fedák!

Tízre: huszónhét.

(Ahol nem baj, ha kilátseik a láb.)

Arad, június 25

A főprimadonna tegnap ügetett és bejött elsőnek. A lábak, — ezuttal a lólábak, — ismét daldaira segítették az isteni divát, akit most Debrecenben csudál a nép s aki a legjánosvitézebb kárkás-patogtatással sem ért el még olyan sikert, mint tegnap. A tömeg, amely ezuttal nem művészetet, ellenben a totalizátorra rakott pénzét várta a nagy nótól, lelkesülten kiabált:

— Fedák, Fedák! Üsd, nem apád!

Es ő ütötte is a derék lovakat s miután a versenyző urkocsisok csupa udvariasságból is előre engedték az első női urkocsist: Fedák bejött elsőnek. Totalizátor 10: 27.

Lóverseny után hangverseny is volt. Amint tudósítónk jele, a hangok nem tették meg olyan jól a kötelességüket, mint a lovak. Több hang, különösen a magasabb régiókból valók, — teljesen lemaradt. Arra való tekintettel azonban, hogy Fedák fin ruhában énekelt, a hatás frenetikus volt. A debreceniek Fedák lábán égtek, olyannyira, hogy Avarffi Géza föltétlenül 30 gramm kinint ajánlott volna nekik. Egy szó, mint száz: a lábak nem hagyják cserben az istentáldotta művésznőt, legyenek bár az illető lábak hét esztendő s j mének tulajdonai.

Debrecenből egyébként a következőket jelentik az óriási színpadi eseményről:

Szombaton a Debrecenben tartott ügetőversenynek az a szenzációja volt, hogy Fedák Sári is részt vett rajta, a kettős fogatu versenyben két pej mént hajtva. *Persze* megszerezte az elsőséget. Fedák Sári az ügető verseny szövetkezet tagja, annak rendje s módja szerint jelentkezett a debreceni versenyre, ahol éppen olyan lelkesedéssel fogadták, mintha színházi előadásban vett volna részt. Fedák Sári a negyedik futamban, az „U. hó gyék versenyében” *Sennyey* Géza báró fogatára ült fel, mely elé „Pista” és „Váló”, a budapesti versenyekről is ismert két jó ló volt fogva.

Négyezer méter volt a távolság s a művésznő fogatának versenytársai a *Dessewffy* Miklós gróf, *Sennyey* Béla báró és *Kohner* Willy fogatai voltak. Fedák Sári pompásan festett a kocsin és meglepő ügyesen hajtott. A közönség rendkívül érdeklődéssel figyelte s a sportemberek el voltak ragadtatva; nagyon imponált nekik, hogy Fedák Sári pontosan be tudta osztani a távolságot, ügyelni, hogy a lovak ne ügessenek szabálytalanul, csendesíteni tudta az állatokat eleintén, majd vidám kiáltásokkal nógatni, hogy siessenek. Több nő hármas ikreket szült a gyönyöriől. A vége az lett, hogy Fedák hatalmas tapsok között beérkezett elsőnek.

A győzelemért emléktárgy járt, melyet a szövetkezet részére gróf *Dessewffy* Miklósné deponált s ezt adták át Fedák Sárinak. Totalisateur is volt s Fedák Sári győzelmére 10: 27-et fizettek, ami azt bizonyítja, hogy eléggé biztak benne, hogy bejön, ámbar nem olyan abszolút bizonyossággal, mint a hogy az operette színpadra való bejüvetelében biznak. A debreceni publikum egyébként színpadon is láthatta Fedák Sári, mert este jótékonycélu hangversenyen lépett fel 10: 5 eredménnyel.

HIREK.

Harc a tanári szobákban.

Arad, június 25

A kanapénak, a melyről hátmögi, fondorkodó pörököt neveznek el, egyik legszokottabb otthona a tanári szobákban van. Az ember, ha rikitó jeleit nem látná, el se hinné, hogy a komoly pedagógusok, a tudományok művelői és terjesztői között is vannak kulisszák és kulisszaháboruk, talán elkeseredettebbek, mint a színpadon. Apró versengések, intrikák és házi patvarkodások általában mindennütt, minden hivatalban és testületben vannak, de a legtöbb a tanárok között.

Ha ezt nem lehetne olyan nagy általánosságban mondani, a hogy mondtuk, akkor bocsánatot kérünk. Annyi azonban tény, hogy az aradi intézetekre ez körülbelül teljességgel elmondható. Nincs talán iskola, ahol legalább egy haragos pár ne volna; van azután, a hol a párok nagyobb számmal vannak, s végül van intézet, a hol mindenki haragban van valakivel, vagy pláne többekkel. S vannak tanárok, a kik folyton szaporodó haragos kollegáik révén szinte egész elszigetelten élnek az iskolában.

Mi a lélektani oka ennek? Talán a pedagógusokban jobban kifinomodott az érzékenység és a tudományokkal való foglalatosság révén jobban uralkodik bennük a hiúság. Ez a kettő, pedig könnyen válik ütköző ponttá az emberek között. A szakkérdésekben fölmerült nézeteltérések egész életre kiható gyűlölködést tudnak kelteni közöttük. Ha valamelyik tankönyv-írásban, vagy egyéb módon a nyilvánosság előtt szerepel, annak hamarosan lesznek konkurrensai, irigyei, becsmérői és ellenségei. Azt meg különösen nehéz elvárni tőlük, hogy bárkit is maguk közül tekintélynek ismerjenek el...

Pedig a tanárok között való haragoskodásnak rossz hatása nem marad a tanári szobákban. A gyerekek között, a kik a tanárok kezei alatt vannak, hamarosan hire fut ennek. A diákok tudják, hogy melyik tanár haragosa a másiknak, s ha egyiknek kegyeibe akarják lopni magukat — csak a másiknak hibáit kell emlegetniök. S az se olyan jó, ha a fogékony fiatal lélek közvetlen közlelől látja az élet intrikáit, az indulatok alacsony színjátékait...

Szomorú dolog ez. S annál szomorubb, hogy azon kevesek közül, a kik haragos nélkül, közbékében állottak a tanárok között, tegnap egy meghalt: *Haszlinger* Ferenc. Azt mondhatnók róla: a régi gárda emberei közé tartozott. Pedig nem volt öreg ember. Es mégis a régi fajta tanárok közül való volt, mert nem voltak kanapépörei, soha tanártársával összeütközése nem volt, tanártársára egy rossz szót nem ejtett és kollegáinak reá se volt okuk rosszat mondani. A kulisszaharcok levegőjében tisztán maradt, s indulatok által

meg nem háborgattatva, teljesítette kötelességét.

A mikor tanártársai, a haragosokkal teli tábor, koporsóját körül fogják állani: bizony erőt vehetne rajtuk az ő példája és a gyász földjében kivirulhatna egy kevés egyetértés, egy kevés őszinte, testvéri érzés a *pedagogia militans* emberei között.

— **Barabás mandátuma.** Abban az érdekes és napok óta közbeszéd tárgyát képező kérdésben, hogy *Barabás* Béla mandátumai közül melyiknek megtartását fogja az összeférhetlenségi bizottság kimondani, rendkívül figyelemre méltó nyilatkozatot tett ma *Justh* Gyula házelnök azon beszélgetés során, amelyet az *Aradi Közlöny* egyik munkatársa ma az Aradon időzött einökkel a Fehér Kereszt teli kertjében folytatott. *Justh*nak kijelentéseit, melyek alkalmasak országos föltűnés keltésére, lapunk vezető helyén közöljük. Az összeférhetlenségi bizottságot különben — mint Budapestről táviratozzák — *Károlyi* István gróf e hó 30-ikára ülésre hívta össze, am lyen elfogják dönteni, hogy elfogadható-e *Barabás* lemondása az aradi mandátumról, vagy pedig hogy a házszabályok szerint a budapesti kerület képviselőjének jelentse e ki?

— **Uj államtitkár.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a pénzügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök előterjesztésére *Kupecz* Ödön miniszteri tanácsosnak az államtitkári címet és jellegét adományozta.

— **Az aradvárosi adókvétó bizottság** folyó hó 27-én, szerdán délelőtt 9 órakor a városházameleti kisterme mellett, szobákban az 1905. évi III. oszt. ker. adókvétási lajstrom 426-506 tételei alatt felsorolt, u. m.: bodegás, borbélyok és bordélyosok 1905 évben 3 év tartamára való érvénynyel megállapítandó III. oszt. ker. adóját tárgyalja. Miről az érdekeltek azzal értesítetnek, hogy a javaslat elleni kifogásikat ezen bizottság előtt írásban vagy szóval előadhatják.

— **Lengyel Zoltán — ellenzéken.** A *Figyelő* jelenti: *Lengyel* Zoltán határozati javaslatot terjeszt a Ház elé, amelyben követeli, hogy a *Fejérváry*-kormány által kötött szerződésekre és egyéb ügyekre vonatkozó aktákat mutassák be a képviselőháznak.

— **Eötvös Loránd báró Aradmegyében.** *Eötvös* Loránd báró egyetemi tanár, az európai híru magyar természet-tudós, ebben az esztendőben is folytatja a föld delejességének megfigyelését, még pedig *Arad* és *Temes* vármegyében, ahova segédeivel, *Pekár* Dezső dr. és *Fekete* Jenővel már meg is érkezett. *Eötvös* báró és a tanár-segédék a szabadban felállított sátor alatt végzik a földmágnességi méréseket, melyeket tavaly kezdtek meg az aradi hegyaljánál kezdődő sík vidéken. Innen mennek majd tovább *Temes* megyébe.

— **Kabdebó Gergely installációja.** Nagy előkészületeket tesznek *Temes* vározt *Kabdebó* Gergely főispán beiktatására. Julius 2-án, jövő hétfőn lesz az installáció, melyen küldöttségileg képviselteti magát *Aradváros* és *Aradvármegye* törvényhatósága. *Kabdebó* Gergelyt üdvözölni fogja ez alkalomból számos aradi ismerőse és küldöttségileg megjelennék előtte volt iskolatársai, akikkel együtt végezte az aradi főgimnáziumot. *Kabdebó* volt iskolatársainak sorában vannak: *Fábián* Lajos törvényszéki einök, *Schuszter* Henrik dr. orvos, *Steinhardt* Mór dr.

ügyvéd, *Varjassy Lajos* h. polgármester, *Verebr István* árvaszéki ülnök, *Vizer Lajos* ügyvéd és még többen.

— **Minisztertanács** — Bécsben. Bécsből táviratozzák, hogy a magyar kormányban Bécsben időző tagjai ma *Wekerle Sándor* miniszterelnök elnöklése alatt minisztertanácsot tartottak.

— **Krivány pénze.** *Krivány János* hat hónap múlva kiszabadul az aradi fogházból. Hogy mihez fog, miből él meg, hová költözik, azt még egyelőre nem tudja senkinek. De a közhitben él az a tudat, hogy a nagystílű büntető gondoskodott magáról, mielőtt még elérte a megtorlás keze s valahol valakinek gondjaira bízva még van valami az árvák pénzéből. A nagy sikkasztók rendszeresen megtalálják a helyet, ahol el lehet rejteni a jövő biztosítékát. Igaz, hogy legtöbbször a meghitt és bizalmas ember, aki hozzájutott az ilyen pénzhez, gyorsan elfelejti, hogy a sikkasztót valaha ismert is s a kiszabaduló bűnös a börtön helyett rideg idegenre lel benne, aki elutasítólag kijelenti, hogy nem emlékszik semmire. Vajon hogy lesz *Krivány* nyílt? Van-e neki tényleg pénze s ha van: kinél? És vajon ez a bizalmas ember nem feleli-e el, hogy ismert-e valaha *Kriványt*? Fogas kérdések ezek, — de hat hónap múlva megkapjuk részük a feleletet.

— **A főváros új alpolgármestere.** *Budapestről* táviratozzák: A főváros törvényhatósági bizottsága rendkívül érdeklődés mellett ma töltötte be a *Matuska Alajos* nyugalomba vonulásával megüresedett egyik alpolgármesteri állást. *Vaszilievics János* tanácsnok 193, *Kun Gyula* tanácsnok 120 szavazatot kapott és így 73 szótöbbséggel *Vaszilievitset* választották meg alpolgármesternek.

— **Szép Olga temetése.** *P. Szép Olga*t, az aradi Nemzeti Színháznak egykor ünnepelt tagját pénteken délután négy órakor helyezték örök nyugalomra a váci központi temetőben. A művésznő ravatala a Rókus kápolnában volt felállítva, ahol egész halmaz koszorú borította el a fehér érckoporsót. Koszorút helyezett a ravatalra az aradi Nemzeti Színház is. A sírnál *Ditrői Mór* a Vígyszínház igazgatója mondott megható búcsuztatót:

— It állok sírodnál bájos Noémi — mondotta — elhoz'am „Senki szigetéről” a rózsákat neked, hogy gyermekeid szórják koporsód fölé . . .

A gyönyörű beszéd után *P. Szép Olga*t, aki Aradon és Budapesten aratta legszebb sikereit, átadták örök nyugalomra az anyaföldnek.

— **Tulipán ünnepély** Szentannán. Vasárnap sikerült tulipán-mulatságot rendeztek Ujszentannán. A műorból kimagaslott ifj. *Mahler György*, a kerület képviselőjének alkalmi beszéde. Zongorán *Adelmanné Hilller Irma* urnő és *Kraszensky Péter* adtak elő zeneszámokat, tőrogán *Joanovics Sándor* acsev. hivatalnok. Ének számmal *Deák Sándor*, a polgári iskola növendéke és az alkalmi női énekkar szerepeltek. Szópon szavalt *Eötvös Mihály*, ifj. *Demkó István* és *Molnár Odón*. Bezáró beszédet a gyengékedő *Lázár Zsárd* helyett *Varjassy Árpád* kir. tanfelügyelő tartott.

— **Halálozás.** *Institoris Gyula* ma 78 éves korában meghalt Esztergomban. Az elbunyiban, akit három gyermeke gyászol, *Institoris Kál* mán polgármester testvér-bátyját gyászolja.

— **Gyilkosság szerelemből.** *Gyöngyösről* táviratozzák: *Vasváry Kovács Imre* dr. orvosnak a feleségét, *Kenyeres* nevű mindenese ma szerelemföltételeből *hasba lökte*, majd öngyilkossági szándékából önmaga ellen is fegyvert emelt. Az

öngyilkos mindenese életveszélyesen sebesítette meg önmagát.

— **Delegációs udvari ebédek.** Bécsből táviratozzák: Holnapután, szerdán lesz az első udvari ebéd, amelyet a király a delegátusok tiszteletére ad. A második a jövő hét csütörtökén lesz.

— **Az Ypsilanti-birtok parcellázása.** Aradvármegye törvényhatósági bizottsága ma *Dálnoki Nagy Lajos* alispán elnöklése alatt rendkívüli közgyűlést tartott. Ezen tudomásul vették *Moroda* község azon határozatát, amely szerint a község a határában levő Ypsilanti birtok 460 holdnyi részét 480000 koronáért parcellázási célokra megvásárolja és egyénekenként tulajdonjoggal fölosztja.

— **Fényes Samu dr. a Kossuth-asztaltársaságnál.** Az aradi Kossuth-asztaltársaság ma este ülést tartott, amelyen megjelent és beszédet mondott *Fényes Samu* dr. is.

— **Házasságok.** Észtelneki *Biró Albert* arad- és csanádmezei földbirtokos, az aradi előkelő társaság ismert szereplő tagja, a budapesti Jézus szent szíve templomban oltárhoz vezette rozsnyói *Pekár Alice* kisasszonyt, *Pekár Gyula* író nővérét, *Pekár Imre* dr.-nak, a Magyar László- és Pénzváltó Bank vezérigazgatójának leányát.

Zarán *kriscsóri* ifj. *Kristófy János* aradi földbirtokos tegnap kötött házasságot *Korbuly Mariska* urnővel, *Korbuly József* nyug. máv. főfelügyelő leányával.

Csémás Demeter fiumei fodrász házasságot kötött Aradon *Csóthy Irén* kisasszonnyal, *Csóthy Nándor* bádogosmester leányával.

— **A megakasztott Oroszország.** *Gunkiewicz Boniszláv* dr. krakói ügyvédnek az orosz államkincstár egy perből kifolyólag 1482 korona megítélt perkieliséggel adósa. Mivel azonban az orosz államkincstár nem fizetett, *Gunkiewicz* kezdetben a bécsi orosz nagykövetségi palotát, majd az orosz konzul illetékeket s végül a Podgorcében állomásozó *Nared* és *Szan* orosz gőzösöket akarta lefoglalni, a mibe a krakói törvényszék nem ment bele s e helyett azt engedte meg, hogy az ügyvéd követelése az orosz kincstárnak a bécsi Ländlerbankon való 10 millió koronás követeléséből biztosíttassék.

— **Leányok tárlata.** Az Aradvárosi nőipariskola évváró kiállítása f. hó 27 én reggel megnyílik a Hasszinger utcai leányiskola első emeletén levő termekben. A kiállítás, mely kézi munkákat, rajzokat, festményeket és iparművészeti munkákat csoportosít, 27 től kezdődőleg három napon át tekinthető meg délelőtt 9 órától déli 12-ig és délután 3-tól este 6 óráig.

— **Szavazhatnak a nők.** A nők szavazati jogáért küzdő ligák, egyesületek, szövetségek ünnepelhetnek: Amerikában megint megszaporodott azoknak az államoknak száma, amelyek politikai jogokat adnak az asszonyoknak. Ezuttal Oregon állam lépett a reform terére, a mint azt a következő, New Yorkból érkező távirat jelenti: Oregon államban népszavazással elfogadták az asszonyok szavazójogát.

— **A krassó-szörénymegyei főispánság.** Lugosról jelentik: A vármegye vezető köreiből nagy várakozással néznek a krassó-szörénymegyei főispáni szék betöltése elé. Különösen fontos ez az állás itt, ahol a nemzetiségek száma igen nagy. Legszívesebben vennék, ha a kormány a főispáni állást *Fialka Károly* jelenlegi alispánnal, vagy *Fülöpp Béla* volt országgyűlési képviselővel, esetleg *Joanovich Sándor* tomesi alispánnal töltené be.

— **Külön motor Kisjenőre.** Az Acsev. igazgatósága közli: E hó 29 én, Péter és Pál napján, a kisjenői löversenyek alkalmából külön gyorsmotor vonat fog közlekedni Aradtól Kisjenőre és vissza. A vonat Aradról délután 12 óra 56 perckor indul s 2 óra 9 perckor érkezik Kisjenőre. Visszatér a vonat onnan éjjel 2 órakor. A vonat-oz csakis tur-retur jegyek adatnak ki, melyek nem az aradi állomási pénztár-

nál, hanem a vonaton, a kísérő hivatalnoknál váltandók. A jegy ára Aradtól Kisjenőre és vissza 5 korona. Zimánd, Ujszentanna és Simánd állomásokon e vonat szintén felvesz utasokat, akik a vonaton II. osztályú gyorsvonatu tur-retur jegyet váltanak. Szabadjegyek és mérsékelt jegyek e vonatra nem érvényesek.

— **Volt iskolatársak találkozója.** Az aradvárosi kereskedelmi akadémiában 1896-ban érettségilt tett iskolatársak tegnap tartották tíz év utáni találkozójukat, a felsőkereskedelmi iskola dísztermében. A találkozóon megjelent huszonegy volt iskolatársat, valamint a jelenlévő tanárokat lendületes, szép szavakkal *Joanovics Sándor* üdvözölte s a beszédre *Ábray Lajos* igazgató válaszolt. A megjelentek új fogadalmat tettek arra, hogy 1916-ban ismét találkozni fognak. Ezután társasbéd volt, amelyen több felköszöntő hangzott el. A találkozóon a következők jelentek meg:

Biró Ede gyárigazgató, *Domány János* szőlőbirtokos, *Öldes Miksa* takp. főkönyvelő, *Fröhlich Béla* államvasuti hivatalnok, *Gaal József* takp. tisztviselő, *Gellényi Géza* banktisztviselő, *Grosz Sám* városi hivatalnok, *Hartmann Salamon* m. kir. adótiszt, *Joanovics Sándor* acsev. hivatalnok, *Ludig Manó* földbirtokos, *Mandel József* magánhivatalnok, *Molnár Sándor* magánhivatalnok, *Nemes Lipót* takp. tisztviselő, *Sonneleitner Károly* vasuti hivatalnok, *Szirmay Károly* takp. tisztviselő, *Strausz Sámuel* magánhivatalnok, *Taraba Vilmos* államvasuti állomásfőnök, *Themes Rezső* államvasuti hivatalnok, *Török Gábor* földbirtokos, *Turay János* és *Wieser Aladár* városi hivatalnokok.

— **Drámai jelenet a színpadon.** Drámai jelenet történt Niszi Novgorodban a *Truzzi* cirkuszban. A szereplők *Robert* cirkuszlovás és *Franchi* prima ballerina, egy forró vérű olasz leány. *Robert*, akit az igazgató nemrég elbocsátott, a cirkusz előtt megleste a ballerinát s amikor az kilépett, revolverével rálőtt. A ballerina a golyótól találva elesett, de csakhamar felugorva futni kezdett. A férfi még kétszer sötötte a menekülőre fegyverét, de a golyók célt tévesztettek. Azután magára fogta a revolvert és bal halántékába lőtt. A két sebesültet a kórházba szállították. A merénylet és öngyilkosság oka féltékenység.

— **Nyomdászok kongresszusa.** Az aradi nyomdászok szakszervelete tegnap közgyűlést tartott *Mészáros Miklós* elnöklése alatt. A közgyűlés a budapesti nyomdász kongresszusra, mely szeptember 8, 9 és 10-én lesz, *Dobos János*, *Mészáros Miklós*, *Knizse Imre* és *Gábris József* szakszervezeteket választotta meg képviselőül.

— **Lelekészválasztások.** A győreki román görögkeleti egyházközség vasárnap választotta meg az öngyilkossá vált *Lungu Miklós* lelekész utódját. Az új lelekész *Vácán Romulusz* lett, a ki eddig *Bobdán* működött. Az aradmegyei *Almás*on a megüresedett lelekész állásra *Popovics I.* lelekészt választották meg.

— **A kereskedelmi alkalmazottak szervezkedése.** A kereskedelmi alkalmazottak szakszervezetének aradi csoportja vasárnap délelőtt szervezkedő gyűlést tartott a városháza tanácstermében. A napirend előadója *Abrahám Manó*, a nagyváradi csoport kiküldöttje volt, aki a nagyszámúban megjelent kereskedelmi alkalmazottakat a modern szervezkedés fontosságáról és szükségességéről igyekezett meggyőzni és felhívta a megjelentek figyelmét különösen azon körülményre, hogy sem rövidebb munka időt, sem tisztességesebb élet feltételeket maguknak kivívni nem tudnak, ha országosan nem szervezkednek. Felhívta a megjelenteket, hogy senkitől semmit se várjanak, csak a saját erejükből megindított s kellő komolysággal, lankadatlan kitartással vezetett mozgalomtól. A gyűlés után azámosan jelentkeztek a szakszervelet tagjaival való felvételre.

— **A Mares titkaiból.** Mikalakán tegnap egy harminc év körüli ember foszladásnak indult hulláját fogták ki a Maresből. A hatóság megindította a nyomozást, hogy nem bűntény áldozata-e az ismeretlen. A hullán erőszak

nyomai nem látszanak és így valószínűnek látszik az a feltevés, hogy az ismeretlen öngyilkos lett.

— Csöd Makón. Kelemen Sándor makói kereskedő ellen a szegedi kir. törvényszék csődöt nyitott és csödbiztosul Fehér Tamás dr. törvényszéki bírót, tömeggondnokul pedig Dósa Simon dr. makói ügyvédet rendelte ki.

— Félholtra verte gyerekeit. Az aradi rendőrség ma egy brutális anya ellen indított vizsgálatot. Rémes aradi rendőrizetes felesége állandóan azzal szórakozott, hogy két gyermekét, akik közül az egyik férje első házasságából született, a legválogatottabb *kínzásokkal gyötörte*. A szegény kicsinyek néha napján szinte félholtan kerültek ki az anya kezél közül. Ma is nekiesett Rémesné a gyerekeinek könyörtelenül ütötte-verte őket. A kis fiuk javveszélyére nagy tömeg gyűlt össze Rémesné a Magyar-utcában levő lakása előtt minthogy az asszony nem akarta abban hagyni a kínzást, néhányan közbeléptek és erőszakkal védték meg a félholtra vert gyereket anyjuk brutálisától. Időközben értesítették a közelben posztoló rendőrt, aki szétoszlatta a tömeget és jelentést tett az esetről felettes hatóságának. A rendőrség megindította a vizsgálatot a lelketlen asszony ellen.

Ferenc kereskedelmügyi miniszter legutóbb leiratot intézett a fővárosi polgármesterhez, mely leiratában figyelmébe ajánlja a fővárosi postának az újabb építkezéseknél a *levélszekrényeket a kapuk alatt*. Régi óhajta megvalósulására ezen leirrattal a fővárosi kereskedőknek és a postaigazgatóságnak, mert az általuk, hogy a levélhordó nem kénytelen emeletet mászni, sokkal gyorsabban végzetel a feljövőt és így természetesen mindenkori korában kapja meg levelét. Ez különösen a kereskedői világban fontos. Demény Károly postai és távirat-igazgatóval ezzel kapcsolatban rendkívül előnyös eszméje van: a levélszekrények liftszerű berendezése. Ez által elérnék a lakók azt, hogy nem kellene nekik a kapu alá lefáradni, leveleiket kiemelni, hanem a szekrény minden emeletre a levélhordó nyomására felhúzódna. A fővárosi kereskedők körében és a Kereskedelmi Csarnokban mozgalom indult meg a levélszekrények berendezése érdekében és egyes építőmesterek már ezen újítást beveszik tervrajzukba és valószínűleg egy modern házból sem fog hiányozni. Aradon nem lehetne ezzel a modern újítással kísérletet tenni?

— Különös kérvény. Németországban van egy katolikus egyesület, „az elváltak egylete”, mely a legutóbbi ülésében elhatározta, hogy a következő kérvényt intézi a pápához:

„Szentiséged a Schönburg-Waldenburg herceg házasságát (Don Carlos egyik leányával, aki a napokban ment másodszer férjhez egy olasz hadnagyhöz) semmiesnek és érvénytelennek nyilvánította, minthogy ez az 1899-ben kötött házasság hét orvos tanúsága szerint tényleg nem konzummáltatott. A német katolikus elváltak egyesülete annak a reményének ad kifejezést, hogy Szentiséged *nem fogja megengedni*, hogy a herceg másodszer is házasságra lépjen, minthogy bizonyult, hogy a hercegnek nincsenek meg a házasságra való képességei és így nem részesülhet másodszer is a házasság szentségében.”

— Új gépészmérnök. Klein József, Klein Lipót aradi magánzó fia, a budapesti műegyetemen kitűnő sikerrel letett szigorlatok után gépészmérnöki oklevelet kapott.

— A fürdés áldozata. Végzetes szerencsétlenség történt vasárnap délután fürdés közben Aradon. Dracz György lippai születésű 10 éves süttősegéd több társával fürdött a Marosban. Dracz nem tudott uszni, de ennek dacára mélyen ment a vízbe. Hirtelen elvesztette lábát a talajt és elmerült. Mire társai segítségére érkeztek, a szerencsétlen fiú haladt volt. Holttestét elszállították az aísótémető halottas házába.

— A feloldás elmélete. Fényes Samu dr. szordán este fél 9 órakor. A feloldás elmélete elmen szabad munkás előadást tar: az ipartestület nagytermében.

— Bolhák, svábok, poloskák legbiztosabb pusztító szere Vojtek és Weisznel Aradon. 113

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A pezzgőgyáros merénylete. Junius elsején nagy feltűnést keltett az a merénylet, amit *Littke Lőrinc* pécsi pezzgőgyáros *Cvetkovits* Lajos ellen elkövetett. Littke ugyanis Cvetkovitsra, aki a feleségét elszerezte, kétszer rálőtt. A megsérült embert a pécsi kórházba vitték. Miután a sebláz be sem állott, Cvetkovits tegnap teljesen kigyógyulva elhagyta a kórházat. Littke ellen szándékos emberölés címén folytatták a bűnvizsgálatot s ügyével nem sokára már foglalkozni is fog — a pécsi esküdt-bíróság.

NAPIREND.

Junius 26. Kedd. Róm. kath. naptár: János és Pál. — Protestáns naptár: János és Pál. — Görög-keleti naptár (junius 13.): Aquilina. — A nap két 4 óra 4 percekor, — nyugszik 8 óra — percekor.

Időjárás. A központ meteorologiai-intézetnek Aradra küldött táviratát szerint, a mai napra a következő időjárás várható: Változékony, hűvösebb, sok helyt csapadék, zivatarok.

Junius 26. Az aradi korecsolyázó-egylet rendkívüli közgyűlése este 6 órakor (Városház.)

Junius 28. Az aradi turista-egyesület kirándulása az Aldunára.

Junius 29. Tenyészállatkállitás Erdőhegyen. — Lovverseny Kisjenőn.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— Az Alföldi Első Gazdasági Vasut közgyűlése. Az *Alföldi Első Gazdasági Vasut* részvénytársaság tegnap délelőtt tartotta kilencedik rendes közgyűlését, melyen *Vásárhelyi Béla* főrendiházi tag elnöklése alatt jelen voltak *Fábry Sándor dr. alelnök*, *Purgly János*, *Purgly László*, ifj. *Purgly János*, *Vásárhelyi László*, *Povázsay Mihály*, *Bárczay Géza*, *Bárdas István*, *Szalay Gyula*, *Nágel Henrik*, *Nágel Vilmos*, *Eöröm Ede*, *Sármezey Endre* vezérigazgató és *Lőw Kálmán* hivatalnok. *Vásárhelyi Béla* elnök üdvözlővén a közgyűlésen megjelent részvényeseket, a jegyzőkönyv vezetésére *Lőw Kálmánt*, annak hitelesítésére *Purgly László* és *Vásárhelyi László* részvényeseket kérte fel. *Sármezey Endre* vezérigazgató olvasta fel azután az igazgatósági jelentést és zárméreteket. A közgyűlés a jelentéseket egyhangulag tudomásul vette és elhatározta, hogy a mérleg szerint kimutatott 18,940 korona 47 fillért kitevő vasatességet az üzleti tartalékaikból leírja. A kisorsolt régi igazgatósági tagokat: ifj. *Purgly Jánost*, *Urbán Pétert*, *Purgly Lászlót* és *Sármezey Antalt* öt évi időtartamra újból egyhangulag megválasztották, a felügyelő-bizottságba pedig a leköszönt *Szalay Gyula* helyébe *Seiler Vilmos dr.* békéscsabai ügyvédet választották meg.

— Elhalasztott közgyűlés. Az országos szőlő-oltvány részvénytársaság tegnapra összehívott közgyűlésén akart végleg felszámolni. Miután a részvényesek kellő számban meg nem jelentek, a közgyűlés megtartását július 8-ikára halasztották.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, június 25.

Amerika ¼ olcsóbb. Kinálát és vételkedv korlátolt. Elkelt 15,000 métermássa buza jól tartott áron.

Az árak 50 kilónként számítva:

Déli tőzsde.

Buza októberre	7.98—7.99
Rozs októberre	6.65—6.66
Zab októberre	6.79—6.80
Tengeri júliusra	6.49—6.50
Új tengeri 1907-re	5.74—5.75
Áprilisi buza 1907-re	8.23—8.24

Északi tőzsde.

Buza októberre	7.99—8.—
Rozs októberre	6.64—6.65
Zab októberre	6.77—6.78
Tengeri júliusra	6.46—6.47

Új tengeri 1907-re 5.71—5.72
Áprilisi buza 1907-re 8.23—8.24

Irányzat szállár:

Zárul 6 órakor:

Osztrák hitelrészvény	365.—
Magyar hitelrészvény	306.—
Leszámlolóbank részvény	309.25
Ríma-Murányi vasút részvény	573.—
Osztrák-magyar államvasutl részvény	374.50
Közuti vasut	581.—
Városl villamos-vasut részvény	319.—
Erzsébet szanatórium sorsjegy pénzben	9.—
Erzsébet szanatórium sorsjegy árúban	10.—

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Junius 25. —

Magyar előrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül sulyban 116—118 fillérig; Öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 122—125 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogrammig terjedő sulyban 125—127 fillérig; fiatal könnyű páronként 250 kilogrammig terjedő sulyban 125—130 fillérig. Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felül sulyban 124—125 fillérig; közép páronként 240—260 kilogrammig terjedő sulyban 124—126 fillérig; könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban 124—126 fillérig.

CSARNOK.

Főbíró uram esete.

Irta: Némethi László.

(1)

Hogy kicsodás oktalanság vala főbírónak megválasztani Brozsek uramat, aki Lőcséről szakadt Szécsénybe! E' biz oktalanság vala! De talán épp azért választották meg, no meg, mert idegen, lévén több hitese az idegen profétáknak mindig, mint a pátriabelieknek. Hát hiszen most már lássák, mit csinál Brozsek főbíró uram. Minduntalan a lőcsei „Stadtrecht“-et, „Gameint“ emlegeti, mintha olyan volna a magyar gyomor, mint a német!

Hát nem istentelenség, hogy a város törvényel közölte azt is, hogy este kilenc órán tul, aki kint találatik, „megfogassék“ s ha magisztrátusbeli, ha nem, érdeme szerint ítéltessek.”

Micsoda bolondság már ez. Ilyent beletenni törvénybe. Legalább a magisztrátusbeliekkel kivételt tehetett volna. Nincs Brozsek uramban vér, nincs egy szemérmnyi se!

A barátok is zúgolódtak, bár ők isten hűséges szolgál, hát még a másfajta ember. Szóltak, szapulták úgy négyszemközt Brozsek uramat, szembe azonban, persze, hogy dícsérték. Így volt ez már szokásban hajdanán is.

Az asszonynép ki örült, ki nem. A szép Rokolya Agnes egyenesen főbíró szamarainak nevezte a város nemas tanácsát, hogy ilyen bolond törvényt engedtek hozni. Szalmaöveg vala a szép asszony, édes férjeurát az istentelen török ragadta el ez előtt két évvel, mikor Gyarmaton járt vásáron. Hatvanban ül ökelme s a bolond török basa olyan nagy váltságot követel, mintha legalább is főbíró lenne. Az asszony nem tudja kiváltani (no meg aztán nem is olyan nagyon törli magát, jó megpróbálkozni a szalmaövegességgel is) a város se akarja, mert Póky uram agyonra menydörög minden pénzpocséklást. Leike rajta ökelmének! . . .

Hogy mért haragudott Rokolyáné asszonyom, már azt ő tudja. Póky Gáspár szenátorné asszonyom meg egyenesen a világ legbölcsebb emberének tartja Brozsek uramat.

— Nem volt főbírója még Szécsénynek — mondogatta a nevezett asszonyság — de van most. Tudom, kegyesebb lesz isten ő felsége is hozzánk.

Hogy ökelme meg miért dícséri Brozsek uramat, szintén ő tudja. De hogy igazat tenni két asszonynak se lehet, világos. No, ha két asszonynak nem, két embernek se. A vén Dömös Pál például, akinek fiatal felesége vagyon, örül a dolognak (nem küldheti kedves felesége édes szóval a „Török császár“ ba egy kis szóbeszédre) Póky uram pedig (nemzetes Pókyné, született Szilvássy Terézia férjeura) örökké dírmeg dörög s összeesküvést szít főbíró uram ellen.

— Menjen vissza Lőcsére gombot kötni, az ördög látott ilyen. Már a csillagok já-

rását is ellelejtí az ember. Pedig jó ismerni, mert a toronyórát csak nem hordhatja hátán az ember.

Igy beszél ökelme és még jó epynéhányan v-le. Hogy mindezt tud-e Brozsek főbíró uram, az ő dolga. De hogy azt senki se tudta, hogy ő mit gondol, az már bizonyos.

Ezbb azt hitték, hogy csak tréfál, de hogy Tulok Márton szenátor uram egyszer rajtavesz tett s azonkívül, hogy egy éjszaka út a város börtönében holmi közönséges földönfutókkal, még ötven kemény tallért is le kellett fizetnie azaz a meghagyással, hogy „másodízben szenatori rangjától megfosztassék és kétszáz tallérokat kellessék fizetnie a barát-eklézsia javára”, hát persze megszeppentek.

— Nem tréfál ez a Brozsek (hova tettük a fejünket, mikor őt ültettük a bírói székbe), mondta Kupák János uram, aki a „Török császár” mindennél többre b-csülte.

— Hát az ördög hitte, hogy komolyan veszi a dolgot. No biz' nem voksoltam volna meg ezt a keserű regulát. Ki hitte, ki gondolta, — No biz, — — nem azért hoz az ember törvényt, hogy a törvényhozó is megtartsa. Miféle bolond szokás már ez.

Igy dohogott Cserrep Mihály uram is, ő tud nélkül mint egy igazi hős dicsekedett el feleségének annak idején, hogy micsoda regulát szavazott meg a „legkülönösebb emberi gyarlóságok” ellen s mindjárt meg is okolta:

— Mert én nem vagyok olyan, — — már tudnillik olyan, láthatod, feleség.

Most látja csak ökelme, mit csinált. Vége a kedélyes félrelépéseknek, mert főbíró uram nem tréfál. Náia a hatalom és kinek volna kedve ország-világ csufjává lenni. Ekkép álltak a cirkumstanciák nemes Szécsény városában, az urnak azon esztandejében, mikor bizonyos emberi nyelvek szerint legszebb asszonyiszemély Rokolya Agnes, mások szerint pedig özvegy Dobák Mártonné vala nemes, nemzeti Szécsény városában,

És az utóbbi hitte főbíró uram is . . .

A tavaszon került ugyanis özvegy sorba Dobák Mártonné asszonyom. Valahonnan az Ipoly völgyéből hozta Dobák uram. Csak az Ipoly partján nőhetett ilyen édes, erős virág, ilyen illatos rózsá. Irigyleték is nagyon Dobák uramtól, de hát hét lakattal őrizte.

Azért volt szemé főbíró uramnak, hogy lássa ezt az édes kincset, de hát úgy kellett lenni, mintha nem látná. Azért főbíró a főbíró, hogy mindig tudja, mit csinál. De hogy özvegy sorba került, már az más. Hogyne volna más! Es tudta jól Brozsek uram, hogy nemcsak ő gondolkozik így. Rosszak az emberek, rosszak . . .

— Micsoda egy illatos rózsá — mondta egyszer Novák ő főtisztelendősége. — Kár, hogy úgy fog egymagában, karó nélkül elszáradni.

— Nohát nem szárad el — gondolta Brozsek uram. Majd állitunk karót mellé (már ezt hangosan mondta) főtisztelendő atyám.

— Nem értettél meg főbíró uram — mosolygott a gvardián.

— Jól értettem inkább — mosolygott vissza a főbíró.

— Hogy el ne száradjon, karót állitunk mellé.

— Megházasítod? Nem bolond a férjhez menni.

— A törvény lesz a ka ó.

— Akkor meg egészen elszárad.

Főbíró uram csak úgy befele mosolygott, mert hát biztosan tudta, hogy nem fog elszáradni a törvény miatt.

(Folytatása következik.)

IDEGENEK ARADON.

— Junius 23 —

Központi szálloda. Lőrinczy I. tábornok Szeged. — Sonnleitner Károly gyáros Teschen. — Török Gábor birtokos Dézna. — Erdődy Ignác dr. törzssorvos Budapest. — Balogh Ferenc vezérigazgató Nyirbátor. — Krausam Lőrinc vendéglős Kolozs. — Waltier Ferenc kereskedő Elek. — Agotay I.

főhadnagy Eperje. — Zimmerman Géza mérnök Budapest. — Nincsen László dr. törzssorvos Rozsnyó. — Zsidó László le kész Zubog. — Pigner Frigyes utazó Budapest. — Schuller József tisztviselő Beregszász. — Decker Marczel utazó Budapest. — Ferencsik Odón főeredesz neje Beél. — Jekelfalusi Dezso titkár Szeged. — Stromberger József hivatalnok Budapest. — Robu Miklós dr. körorvos Körösbánya. — Andraassy Zeima magánzó Beél. — Rehak József utazó Budapest. — Fényes Samu dr. ügyvéd Budapest. — Leky István miniszteri tanácsos Kezmes.

Vass szálloda. Taschauer Bertalan Budapest. — Szegfű Rudolf Békéscsaba. — Hegedűs Sándor Budapest. — Steiner S. kereskedő Buttyin. — Teutschländer Ferenc Bécs. — Roth Mór Budapest. — Freiwirth I. Bécs. — Eder Mihály Bécs. — Strausz Zsigmond Budapest. — Rosenthal Adolf Bécs. — Klein Elias Temevár. — Czizler Teréz Kotsuba. — Löwinger Rezsó Brád. — Langer Mór Budapest. — Steiner Matild Ujszentanna. — Ackermann Katica Ujszentanna.

Nádor szálloda. Selmezy József jegyző Forray-nagyiratos. — Davidovics I. utazó Bécs. — Magler Traján lelkész Szatura. — Kovács Emil mészáros Nagyhalom. — Menczer Jakab kereskedő Nagyhalmagy. — Jeuca Aurél kereskedő Nagyhalmagy. — Camos János lelkész Buttyin. — Tulukan György dr. orvos neje Jozsika-Telep. — Popezku György lelkész N. Kovács. — Szavvas János cipész Körösbánya. — Bogyan Mihály kertész Lókősháza

Nyári színház.

Kedde, 1906. évi június hó 26-án

RÓZSAHEGYI KÁLMÁN mint vendég:

Vénusz.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Ruttkay György.

SZEMÉLYEK:

Karádi Béla	Beregi S.	Gombai Gábor	Szathmári A.
Kaszvár Andor	Keszler Ede.	Zsuzsi, neje	Benkóné P.
Bántelki Adam	Várnai Jenő.	Evike, leánya	Kőrössi Juli.
Iza, neje	Novák Irén.	Vigh Muki	Rózsahegy.
Gáthy Erna	Kápolnai J.	Puntofranco	Mariházi M.

Kezdete este 8 órakor.

NYILTTÉR.*

Limbeck János és fia

első magy. kir. szab. ércokporsó-gyára és temetőrendező intézetéből.

Arad, színház-épület. Városi és megyei telefon: 93.

Haszlinger Ferencné született Kerschek Jolán, ugy a maga, valamint gyermekével Feri, Böske és Lajoska, nemkülönben a nagyszámu rokonság és jóbarátai nevében is fájdalomtelt szívvel tudatja a forrón szeretett és felejthetetlen jó férj, illetőleg gondos apa, sógor, rokon és jóbarát

HASZLINGER FERENC,

kir. főgimnáziumi tanár urnak,

folyó évi június hó 24-én, délután 8 órakor, életének 54-ik és boldog házasságának 20-ik évében, kinos szenvedés után történt gyászos elhunytát.

A boldogult hült tetemei Budapeston az István-uti sanatoriumban lesznek beszentelve és onnan Aradra szállítva, hol is e hó 26-án, délután 5 órakor fognak a felső temető halottas csarnokából, a családi sírkertben örök nyugalomra helyeztetni.

Az engesztelő szentmise áldozat június hó 27-én, délelőtt 8 órakor fog a főt. Minorita-atyák templomában a Mindenhatóknak bemutattni.

Áldás emlékére!

Arad, 1906 június hó 25-én.

szilárd és fejtékony
Varg-féle Szappan
Glycerin.
a bőrt fehérre
és gyöngéddé teszi.
Kis csomagokban.

3949

Dr. Ursu János
ügyvédi irodáját 1694
Aradon, Boros Béni-tér 4. sz. a.
(Szelle-ház)
megnyitotta.

BELATINY
PEZSGO

Főraktár Aradon: Fejér Gyulánál. 812

Katonazene!

Van szerelem a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy

ma, kedden este

a cs. és kir. 33. gyalogezred zenekara Zellner Sándor új karmester ur vezetésével a

„Mikádó” kerthelyiségemben

nagy 1699

hangversenyt rendez.

Belépti-díj 30 fil. Kezdete este 8 órakor.

Számos látogatást kér:

Szűsz Mór.

A haj ápolása. A hajhullás leggyakoribb okaiknak egyike, mint azt már a világ leghíresebb bőrgyógyászai is bebizonyították, a fejbőr kopra képződés. Ezen kellemetlen betegségben szenvedők a legrövidebb időn belül teljesen megkopaszodnak, miután a fejbőr kopra képződés a hajtalajt meglazítja és a haj gyökereit kiszáradja. Számtalan hazai és külföldi orvos ajánlja a „Petrolin hajszeszt” és ezekre menő elismerő levél bizonyítja, hogy néhányszori használat után megszűntet mindennemű haj-

betegséget, meggátolja az őszülést és meglepő módon elősegíti a haj újra növését. Vásárlásnál a fenti védjegyre tessék szigorúan ügyelni. Minden más e néven forgalomba hozott hajszeszt csak silány, ártalmas utáztat. Kapható az egyedül készítőknél: Koráni és Wachmann drogeria és cosmetical laboratorium, Szabadka.

Főraktár: Földes Kelemen gyógyszerész urnál. 1309
Hegedűs Gyula kereskedő urnál.

Férfi öltöny szöveteket leszállított árban árusítunk.

35% megtakarítás!

1536

Szövet maradványok csak rövid ideig kaphatók!

Telefon szám 475.

Leichner és Fleischer

kizárólagos posztó gyári raktárában

ARAD, Szabadság-tér 17.

Nyári menetrend.

Érvényes 1908. évi május hó 1-től.

Arad-Budapest.								Budapest-Arad.							
Állomások	Szv. I-III.	Gyv. I-II.	Szv. I-III.	Gyv. I-II.	Tvsz. I-III.	Szv. I-III.		Állomások	Tv. sz.	Gyv. I-II.	Szv. I-III.	Gyv. I-II.	Szv. I-III.	Szv. I-III.	
	Arad ... ind.	5-08	8-18	11-25	4-16	4-51	9-30			Budapest kpu. ... ind.	7-25	8-00	2-	12-20	10-10
Sofronya ...	5-09		11-41		5-08	9-31		Kőbánya felső p. u. ...		8-10		12-30	10-12		
Kurtics ...	5-10	8-38	11-55	4-38	5-25	10-03		Rákos ...	7-37	8-17	2-13	12-37	10-13		
Lökőháza ...	5-11		12-10		5-44	10-11		Maglód ...		8-44		1-18	10-15		
Bánhídi major ...	5-12		12-16		5-51	10-12		Gyömrő ...		8-52		1-26	11-03		
Országút ...	6-02				5-56			Mende ...	8-04	9-00		1-36	11-11		
Kétegyháza ...	6-10	9-00	12-26	4-59	6-05	10-46		Süly-Sáp ...		9-11		1-52	11-13		
Kigyós ...	6-11	9-01	12-34	5-00	6-23	10-41		Tápló-Szeles ...		9-21		2-07	11-14		
Békés-Csaba ...	6-24		12-47		6-41	11-16		Nagy-Káta ...		9-41	3-04	2-32	11-15		
Békés-Földvár ...	6-35	9-19	12-59	5-17	6-54	11-21		Tápló-Szele ...		9-58		2-52	12-12		
Mezőberény ...	6-43	9-23	1-29	5-20	7-17	11-33		Tápló-Györgye ...		10-09		3-04	12-23		
Gyoma ...	6-56		1-42	5-31	8-02	11-55		Ujszász ...	6-59	10-24		3-21	12-27		
Mezőtúr ...	6-57		1-44	5-32	8-04	11-58		Szolnok ...	6-59	10-27	3-36	3-41	12-28		
Pusztapó ...	7-07	9-42	1-54		8-20	12-11		Szajol ...	7-23	11-09	4-00	4-14	1-03		
Pusztapó ...	7-31	10-02	2-18	5-59	8-47	12-40		Pusztapó ...	7-36	11-23	4-13	4-33	1-04		
Szajol ...	7-38	10-07	2-25	6-04	8-52	12-47		Pusztapó ...	7-37	11-24	4-14	4-34	1-05		
Mezőtúr ...	8-02	10-29	2-53	6-24	9-23	1-17		Mezőtúr ...	7-38	11-25	4-15	4-35	1-06		
Pusztapó ...	8-03	10-30	3-05	6-25	9-24	1-18		Gyoma ...	7-39	11-26	4-16	4-36	1-07		
Pusztapó ...	8-27		3-28		9-59	1-22		Mezőberény ...	7-40	11-27	4-17	4-37	1-08		
Szajol ...	8-39		3-42		10-12	2-02		Békés-Földvár ...	7-41	11-28	4-18	4-38	1-09		
Szolnok ...	8-52	11-00	3-56	6-55	10-27	2-17		Békés-Csaba ...	7-42	11-29	4-19	4-39	1-10		
Ujszász ...	9-10	11-12	4-13	7-07	10-45	2-31		Kigyós ...	7-43	11-30	4-20	4-40	1-11		
Tápló-Györgye ...	9-17	11-19	4-24	7-18	11-01	3-03		Kétegyháza ...	7-44	11-31	4-21	4-41	1-12		
Tápló-Szele ...	9-44	11-35	4-46	7-45	12-12	3-27		Országút ...	7-45	11-32	4-22	4-42	1-13		
Nagy-Káta ...	9-49	11-36	4-49	7-50	12-15	3-30		Bánhídi major ...	7-46	11-33	4-23	4-43	1-14		
Tápló-Szeles ...	10-08		5-05		1-23	3-11		Lökőháza ...	7-47	11-34	4-24	4-44	1-15		
Tápló-Szeles ...	10-19		5-17	8-12	1-33	3-21		Kurtics ...	7-48	11-35	4-25	4-45	1-16		
Süly-Sáp ...	10-47		5-43	8-27	2-12	4-21		Sofronya ...	7-49	11-36	4-26	4-46	1-17		
Mende ...	11-04		5-59	8-41	2-23	4-31		Arad ...	7-50	11-37	4-27	4-47	1-18		
Gyömrő ...	11-17		6-11	8-54	2-34	4-41									
Maglód ...	11-31		6-24	9-08	2-45	4-51									
Rákos ...	11-39		6-33	9-17	2-54	5-00									
Kőbánya fel. p. u. ...	12-11	12-59	7-05	9-28	3-05	5-09									
Budapest k. p. u. ...	12-17		7-11		3-15	5-17									
	12-25	1-10	7-20	9-35	3-26	5-26									

Arad-Tóvis.								Tóvis-Arad.								Arad-Temesvár-Józsefváros.			
Állomások	Tvsz.	Gyv.	Szv.	Gyv.	Tvsz.	Szv.	Tvsz.	Állomások	Szv.	Gyv.	Szv.	Gyv.	Szv.	Vv.	Tvsz.	Vv.	Vv.		
	Arad ... ind.	10-15	12-22	2-30	4-02	7-04	5-51		8-35	10-06	Tóvis ind.	8-39	3-55	8-55	2-00	8-16			
Glogovác ...	10-33		2-44	4-13		6-09	6-48	10-21	Gy.-főh. (é.)	8-53	4-23	9-30	2-28	8-44					
Mondoriak ...	10-43		2-53			6-18			Gy.-főh. (i.)	8-57	4-29	11-36	2-33	8-48					
Gyórok-Ménas ...	11-10		3-13	4-35		6-27	7-08	10-57	Alvincz (é.)	4-08	4-48	11-47	2-48	9-01					
Ó-Paulis ...	11-19		3-20			6-36			Alvincz (i.)	4-08	4-48	12-05	2-52	9-01					
Paulis ...	11-31		3-33	4-46		6-45	7-16	11-18	Szászváros	4-08	4-48	12-33	3-33	9-01					
Baraczká ...	11-38		3-39	4-51		6-54	7-21		Piski (é.)	4-08	4-48	12-50	3-57	10-11					
M.-Radna (é.)	11-50	12-56	3-49	4-59	7-46	7-21	7-29	11-36	Piski (i.)	4-08	4-48	1-05	4-12	10-27					
M.-Radna (i.)		12-57		5-09	7-54	7-34	11-52		Déva	4-08	4-48	1-16	4-27	10-27					
Milova-Odvos				5-24					M.-Illye (i.)	4-08	4-48	1-42	5-10	11-43					
Konop ...				5-40		7-54	12-32		Zám ...	4-08	4-48	1-43	5-11	11-43					
Berzova ...				6-08	8-08	8-08			Soborsin ...	4-24	6-31	8-15	2-32	6-19	1-15				
Soborsin ...				6-55	8-43	8-47	2-05		Berzova ...	5-12	7-00	8-54	6-37	2-11					
Zám ...				7-29	9-17	9-13	2-15		Konop ...	5-42		9-11	7-12	2-38					
Mar.-Illye ...				8-05	9-47	9-47	2-25		Milova-Odv	5-58		9-22	7-12	2-49					
Déva ...				8-12	9-58	10-27	2-35		M.-Radna (é.)	6-17	7-28	9-34	7-34	3-00	5-00	12-57	8-40		
Piski (é.)				8-07	9-16	10-41	2-45		M.-Radna (i.)	6-32	7-30	9-41	7-41	3-00	5-00	12-57	8-40		
Piski (i.)				8-14	9-23	10-57	2-55		Baraczká ...	6-41		9-49	7-50	3-00	5-10	1-09	8-45		
Szászváros				8-32	9-41	11-24	3-05		Paulis ...	6-49		9-56	7-59	3-00	5-18	1-17	8-55		
Alvincz (é.)				4-01	10-30	11-31	3-15		Ó-Paulis ...	6-56			8-18	3-00	5-27	1-25	9-01		
Alvincz (i.)				4-16	10-35	11-36	3-25		Gyórok-Ménas	7-07	10-10		8-18	3-00	5-37	1-36	9-10		
Gy.-főh. (é.)				4-27	10-45	11-46	3-35		Mondoriak	7-25			8-38	3-00	5-58	1-59	9-20		
Gy.-főh. (i.)				4-40	10-58	11-59	3-45		Glogovác	7-35			8-48	3-00	6-10	2-12	9-31		
Tóvis (é.)				4-53	11-11	12-12	3-55		Arad ...	7-48	8-08	10-50	8-50	4-00	6-25	2-29	9-42		

(Utárnyomás nem díjazatik.)

ARADTÉRSÉGI

A minis. vallás- és közoktatásügyi miniszter úr által jóváhagyott

Aradvármegye

nagy fali

Térkép

108-144 cm. nagyságban, melynek eddigi ára
10 korona volt, leszállított áron

4 KORONÁÉRT

vászonra huzva 7 korona,
vászonra huzva lécczel ellátva 8 koronáért

Kapható

Kiadóhivatalkönyvemben.

Tekintve, hogy az egész készlet tulajdonunkba ment át, ajánljuk a sürgős megrendelést, mert ha a készlet elfogy, úgy többé nem lesz az így poton áron beszerezhető.

Tavaszi és nyári idényre szines

bőr - különlegességekben

nagy választék áll az igen tisztelt vevőim és a n. é. közönség b. rendelkezésére, miért is szives rendeléseiket kéri

Kittűnő tisztelettel 762

Seelinger M. Andor

ur és női mintacsipészete

Arad, Szabadság-tér 4. szám.

Orthopéd gyógycipők nagy sikerű eredményeivel készülnek.

Városi és megyei telefon 115. szám.

11868—1906. sz.

Hirdetmény.

Az 1906. évi május hónapban engedélyezett italmérések várható forgalmáról az aradi m. kir. pénzügyi biztos által küldött összeirásai jegyzék 5 darab ível az állami jövedékről szóló 1899. évi XXV. t. cz. 17. §-a és az erre vonatkozó utasítás 17. §-a értelmében 1906. évi június hó 21 ik napjától számítandó 8 napra közszemlére azzal tesszük ki, hogy azokat az érdekeltek, névszerint Dobay Sándor, Kling Jakab, Welsz Nánán, Arad hegyaljai szőlősgazdák szövetkezete és Szabó Mihály, a kik italmérési engedélyt kaptak, nemcsak megtekinthetik, hanem az azokban kitüntetett forgalmi adatokra nézve úgy nevezettek, mint az aradi kereskedelmi testület és ipartestület is nyújthatnak be a város fogvasztási adófelügyelőségénél észrevételeket.

Arad, 1906. évi június hó 16-án.

A városi tanács.

Jó házból való fiu tanulóul azonnal felvétetik.

Iskolázott fiuk előnyben részesülnek. 1697

Dürr Gusztáv

csemege-, fűszer-, pezsgőbor- és ásványviz-kereskedése

Arad, a városházzal szemben. Telefon 118. sz.

12581—1906.

Hirdetmény.

A m. kir. földművelésügyi minisztériumnak rendelt. nyomán ezenel közölni tesszük, hogy a gödöllői m. kir. állami méhészeti gazdaságban a folyó évben szeptember hó 15 én kezdődő két éves méhészmunkástanfolyamra pályázat hirdetett.

A részletes pályázati feltételek a városi levéltárban betekintheők. Arad, 1906. évi június hó 28-án.

A városi tanács.

1571—1906.

Magyarpécska község előjáróitól.

Árverési hirdetmény.

A Magyarpécska község tulajdonát képező marosi kompvámszedési jog Magyarpécska község házában 1906. évi június hó 29-én d. e. 9 órakor 1907. évi január 1-től 1909. év december hó 30-áig terjedő 3 évre nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adatni.

Kikiáltási ár egy évre: 3600 korona.

A kikiáltási árnak 50%-a óvadékképen leteendő.

Kelt Magyarpécskán, 1906. évi június hó 18-án.

Povázsay Soma,

íjegyző.

1669

Nagy János,

bíró.

Sok millió előkelő urhölgy használja a világhírű

Földes-féle

Margit-Cremet,

mely szirtalan, ártalmatlan s rögtön szépít.

A Földes-féle MARGIT-CREME gyorsan és biztosan ható ártalmatlan és r. szeplők, májfoltok, bőrtakák, pattanások, kiütések s mindennemű bőrbaj ellen. A világ legelőkelőbb hölgyei használják és elragadtatással beszélnek annak páratlan és csodás hatásáról. Egy tégely alkalmazása után erről mindenki meg fog győződni.

Készíti:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Főraktár: 8881

Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Kapható a világ minden nagyobb gyógyszerésztárában.

A hölgyek legszebb díszje

a fehér és tiszta arczbőr,

ezt elérhetjük a bámulatos, csodás hatásáról hírneves

Hajós-féle

ARADI IBOLYA-CRÉME

használata által.

Szeplő, májfolt, bibiros,

bőrcsőrösséget és minden nemű arczisztatlanságot egy csapásra megszüntet.

Ára 1 korona, dupla tégely 2 korona.

Ibolya-crème azappan 70 fill. Ibolya-hölgypor fehér, rózsás vagy krém színben doboza 1 K. 20 l. Ibolya-tej (Eau de Violette de Hajós) 1 korona.

Óvakodjunk utáztatoktól!

A bevásárlásnál csakis Hajós-féle Aradi készítményeket tessék kérni és elfogadni.

Kapható a feltalálónál:

Hajós Arpád

gyógyszertárában 8861

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

továbbá Földes Kelemen, Kosuth Pál, Ring Lajos, Voltek Kálmán gyógyszerészeknél és Voltek és Welsz drogeriájában.

Tégla, Cserép

legkedvezőbben kapható

Pollak Sándor

körkemenczo téglagyárában

Mikalakán, a Radnai-ut végén.

Városi telefon 206—255

Gyári 515.

Rendelések felvételnek Karolina u. 7. sz. Irodámban, vagy Rákóczy u. 28. sz. lakásomon. A téglát vám és fuvarmentesen saját igáimmal házhoz szállítom. — A gyárba saját új műutamvezet. 84

Mandl Ferencz

érczfényező és mázólo

Aradon, Boczkó-utca 11. sz.

Elvállal minden e szakmába vágo munkát, ugymint: fürdőkádat, fürdőszobákat, vasbutorokat, fűbutorokat, vízkannákat, tálcákat, kályhavédőket, fűcsarakat, aranyozásokat, márványozást és függőlámpák bronzírozását, majolika festészetet fára, érczre, diszes kivitelben; fűderozásokat minden színben a legszecezzsiosabb kivitelben olesó árak és pontos kiszolgálás mellett. 887

Fényező és mázólotannló felvétetik.

9676—1906.

Hirdetmény.

Utóbbi időben ismételtelen előfordult az az eset, hogy egyesek a város határában lövő döztek.

Mután sem a város területén, sem pedig a város közvetlen közelében lövöldözni nem szabad: ezen tilalom ellen vétők az 1879. évi XL. t. cz. 116. §-a alapján 100 koronaig terjedő pénzbüntetéssel, behajnatlanóság esetén megfelelő elzárással fognak büntetettetni.

Arad, 1906. évi június hó 21-én.

Rendőrkapitányság.

1959—1906. sz. pm.

Hirdetmény.

Néhaj Pálfi Józsefné szül.: Kisbalmay Klementina emlékezetére idős Kisbalmay Ferencz által tett alapítvány kamataira ezzennel pályázatot hirdetek.

Az alapítvány kamatai kiházasítási jutalomként kerülnek kiosztásra, s arra csak a városi árva-házban nevelt aradi illetőségű lényok tarthatnak igényt.

Felhívának tehát mindazok, kik ezen alapítványi összeget elnyerni óhajtják s a fentemlített körülményeket igazolni képesek, hogy kérvényüket hozzám f. évi július hó 15 ig bemutassák.

Arad, 1906. évi június hó 20-án.

Institőrís Kálmán,

kir. tanácsos, polgármester.

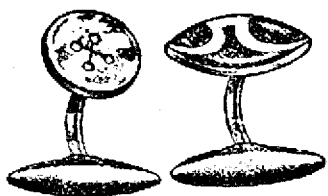
Fontos fölvilágosítás.

E helyen már ismételt szó volt a sok kitűnő tulajdonságról, a melylyel Kufeka R. ismert gyermeklisztje az egész világ orvosainak egybehangzó ítélete szerint a legkedvezőbb kitünteti magát sok más készítmény közül, a mely szintén a gyermekétáplálásnak akar szolgálni. De egyidejűleg a közönség széles köreiből sokféle elter-

jedt az az egészen teves nézet, hogy Kufeka gyermeklisztjének alkalmazása csak megbetegedett gyermekeknél van helyén. Ezzel szemben fölvilágosításul utalunk arra, hogy Kufeka gyermeklisztje kitűnő táplálószer teljesen egészséges csecsemőknek is és ezeknek nevezetesen akkor kell adni, ha az anya maga nem szoptathatja őket. Kiváló jó tulajdonságaival, a melyekről itt alkalmilag ismét behatóan beszélni fogunk, a mire fiatal anyákat különösen

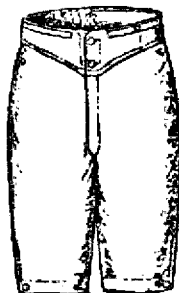
figyeimeztetünk. Kufeka gyermeklisztje védőeszköz mindennemű betegség ellen, nevezetesen pedig a bél megbetegedései ellen, úgy, hogy szülőknél nem volna szabad elmulasztaniok, hogy orvosokkal való tanácskozás után kis kedveseinek Kufeka-lisztet adjanak. E bevált gyermek-táplálószer olcsó ára különben ezt mindenkinek lehetségessé is teszi. C. 3738

Alapított 1860.

Legdivatosabb
Kézelő-gombok
pompás választék párja
Kor. 1.-

Nyári idényre színes rövid alsónadrágok darabja
K. 1.50, 2 és 2.80.

MÜNZEL

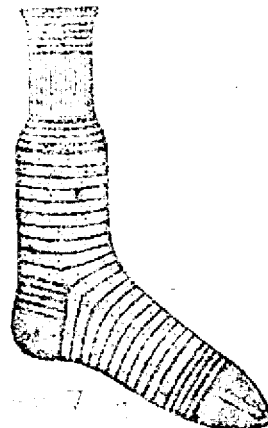
uri divat üzlete

ARAD.

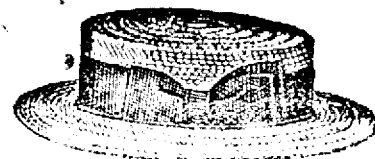
Legerősebb kötésű nyári

harisnyák.

- 3 pár barna vagy sötét szín Kor. 1.44
- 3 pár divat csikos " 1.80
- 3 pár selyem utánzat " 2.-

Állami távbeszélő 213.

Szalma és Panama kalapok

legdivatosabb formákban remek választékban kaphatók.

Kalap-uidonságaim megtekinthetők minden vásárlási kötelezettség nélkül.

Mielőtt

kávét vásárolna,

kérem tegyen egy próbavásárlást a híressé vált

Palermo pörkölt kávéból,

amely úgy tejes, mint fekete kávénak valami fenomenális finom, íze, aromája páratlan, az idegekre nem ártalmas, szapora és igen kiadó. Hetenként kétszer friss pörkölés; eredeti 1/4 és 1/2 kilós csomagolásban csakis egyedül

Dürr Gusztáv

füszerkereskedésében kapható a városházzal szemben.

Értéktelen utánzatoktól óvakodni; minden csomag cégem nevével és olompecsétemmel van ellátva. 195

267—1906. g. sz.

Árverési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a városi szin- és bérház épületben lévő sörcsarnok és hozzá tartozó lakásnak folyó évi november hó 1-től való bérbeadása iránt 1906 évi május hó 28 án d. e. 10 órakor árverést tart.

Kikiáltási-ár: 10150 korona évi bér.

Bánatpénzül létéendő a kikiáltási ár 10% a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban.

Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezárta a szóbeli árverés megkezdése előtt nyújtandók be, s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van, s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági székének 1906. évi május hó 21 én tartott üléséből.

Kiadta:

Varjassy Lajos s. k. gazdasági tanácsnok.

Csődtömegeladási hirdetmény.

Alulírott csődtömeggondnok az ideiglenes csődválasztmány határozata folytán ezennel közhírré teszem, hogy vb. Kohn Jakab, borosjenői közadós csődtömegéhez tartozó, Borosjenőn felvett csődleltár 112—217. tételei alatt 2237 kor. 61 fill. beszerzési árban és 1561 kor. 39 fillér becsértékben felvett fűszer-, vas- és rövidárak, valamint üzleti berendezés ajánlati árverésen eladatnak.

Felhívom ennél fogva a venni szándékozókot, hogy a fent kitüntetett becsértéknek megfelelő 10%-nyi bánatpénzzel ellátott ajánlataikat írásban f. évi június hó 28. napjának d. e. 12 órájáig nálam adják be.

Az eladásra hirdetett ingók Borosjenőn naponként d. e. 9—11 és d. u. 3—5 óráig megtekinthetők.

Vevő köteles a vételárat és a vételári összeg után III. fokú bélyegilletéket az eladásnak csődbírósági jóváhagyása után 24 óra alatt kezemhez készpénzben lefizetni; köteles továbbá az összes megvett tárgyakat a csődbírósági jóváhagyás után 3 nap alatt átvenni és elszállítani.

A választmány a beérkezett ajánlatok tárgyában folyó évi június hó 28 napján délután 3 órakor Aradon, Dr. Mittler Izidor ügyvédi irodájában tartandó ülésen fog határozni, fenntartva magának a jogot a beérkezett ajánlatok közül bármelyiket elfogadni, valamennyit visszautasítani, az árverést azonnal szóbelileg folytatni, esetleg pedig az ingókat más módon értékesíteni.

Ha a vevő a fenti árverési feltételeknek eleget nem tenne és különösen, ha a vevő a kikötött határidőben a vételárat kifizetni vagy az árukat átvenni és elszállítani elmulasztaná, úgy a bánatpénzek elvesztésén felül a megvett ingóságok tárgyak a vevő kárára és veszélyére fognak értékesítettetni.

A tömeggondnok nem vállal szavatosságot az eladásra hirdetett áruk minősége, mennyisége és ugyanazonosságáért.

Arad, 1906. évi június hó 21-én.

Dr. Burdán Tivadar,

borosjenői ügyvéd, mint vb. Kohn Jakab csődtömeggondnoka.

10998—1906. sz.

Hirdetmény.

Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottságának 4986/181—1906. sz. alatt kelt határozata nyomán a város részletes felvételére és térképezésére pályázatot hirdetünk.

A pályázatban csak is magyar honos okleveles mérnökök vehetnek részt.

A zárt írásbeli ajánlatok leköszöbben 1906. évi július hó 31-ik napjának d. e. 10 órájáig lepecsételt borítékban a polgármester urnák dandók át, a 1/2 szokat felbontás végett a tanácshoz átteszi.

Bánatpénzül 2000 korona szóval Kettőezer korona pénzben vagy óvadékképes értékpapirokban a városi házipénztárban letétbe helyezőndő s az erről szóló letéti elismervény 1 koronás bélyeggel ellátott ajánlathoz melléklendő.

Az összes munkálatok 1 év alatt befejezendők.

Az ajánlatban kiteendő, hogy az ajánlattevő az általános és műszaki feltételeket ismeri s azoknak magát aláveti.

Az általános és műszaki feltételek és térkép a városi mérnöki hivataltól díjmentesen megkaphatók, mely feltételek és térkép az ajánlathoz aláírva csatolandók.

Arad szab. kir. város tanácsának 1906. évi június hó 2-án tartott üléséből.

A városi tanács

Magyar királyi államvasutak áll. főnökség.

1885—1906 K. szám.

Árverezési hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, miszerint az üzletszabályzat 70. §-a értelmében elárúsítandó u. m.: pálinka, varrógép, deszka, kosár, zsákok, stb. nyilvános elárverezésre az Arad állomásunkon lévő kiadási raktárban 1906. évi június hó 26-án délelőtt 9 órakor tartatik meg, mely árverezésre a t. ez. közönség ezennel meghívatik.

Az állomásfőnök h. **Bakos.**

Vidéki fogyasztási szövetkezet részére üzletvezető kerestetik

fizetés és üzleti nyereség részesedés mellett.

Czim megtudható a kiadóhivatalban. 1568

Kérem a szépet nem össze tévesztetni!

Uraságoktól

használt nyári és téli férfi ruhákat, utazó-bundákat, háló, ebédlő- és más butorokat a legmagasabb áron veszek és eladok rendkívül olcsó árak mellett. Kívánatra házhoz is megyek.

Frank öltönyök kölcsönj mellett kaphatók.

ROTH IZIDOR

Aradon, Asztalos Sándor utca 5. sz., az „Arany ABC” mellett.

Kérem a szépet nem össze tévesztetni!

APRO HIRDETÉSEK.

A k i n e k

ismerettség híján

külsőre,
szelvényre,
kötve 3 kor. **INGUSZ I.**
ÉS FIA könyvkereskedésében
Telefon 517 235

szakácsnőre,
szobaleányra,
házi vagy
irodászolgára,
pénzeszedőre,
házmesterre,
stb.-re
van szüksége

Aki

eladni kíván

butorát,
szegorát,
borát,
gyümölcsöt,
gabonát,

üzletet,
műhelyt,
lakást stb.
vagy

Aki

bérbérendni kíván

hírtelket,
szarát
vadászterü-
letet,

halászatot,
telket,
kocsit,
lovat,

Aki

mindentelével vagy bérbérendéssel szőlő-
jából keresni;

Aki

valamilyen állati bőrrel kíván: legelő-
szarban és szőlő, ha az

"ARADI KOZLONY"
kísérlettel

rovattal használja

Házat keresek!

Öt-hat szobás földszintes házat ke-
resek bérbé, esetleg megvételre a
belváros valamelyik forgalmas ut-
czájában. Lehetőleg a Batthyány-,
Széchényi-, Perényi-, vagy Ferdi-
nánd-utczákban. Értesítések a lap
kiadóhivatalába küldendők „Föld-
szintes ház” jel alatt.

Kápolna-utca 8b szám sarok

külön álló szép lakás földszint,
mely tisztulakásnak kiválóan al-
kalmos, 4 parkettirozott és 1 cse-
lédszoba, üvegezett folyosóval, vil-
lanyvilágítás, vízvezetékkel, istálló
6 lóra, kocsiszín stb., ugyanott egy
nagy berendezett borpincze azonnal
kiadó. Bővebbet a háztulajdonosnál,
Lipót-utca 14. szám. 1565

Dr. Wolfner Pál

a Socializmus története füzve 2 kor-
kötve 3 kor. **INGUSZ I.**
ÉS FIA könyvkereskedésében
Telefon 517 235

Házasodni óhajtó urak

(vagyontalanok is) diskrét módon
értesítést kapnak 5—200.000 márka
hozománnyal bíró hölgyek felől.
Küldje csak czimét bizalommal:
Fides, Berlin 18. czimre. 1624

Jucker ló!

Egy pár szép fiatal hibátlan és
szelld 15—16 markos jól futó jucker-
ló megvételre kerestetik. Czím:
Popp Vilmos, Muszka-Magyarad.
1649

Egy csinos 2 szobás lakás,

megfelelő mellékhelyiségekkel
együtt Karolina-utca 2. szám alatt
elkötözés miatt augusztus hó l-re
kiadó. 1662

Megvételre keresek

egy jó karban lévő használt könnyű
féderes két üléses kocsit, esetleg
egy lóra is használható legyen. Pe-
ternelly Béla, Buttyin. 1668

Gabonaüzletemben

egy jó családból való gyakornok,
ki 4 középiskolát végzett, a ma-
gyar és német nyelvet bírja, fize-
téssel azonnal alkalmazást talál.
Weisz Adolf, Ujarad. 1671

Veszek könyvtárakat,

egyes könyveket és hangjegyeket
legmagasabb áron. Kerpel Izó
könyv-, papir- és zeneműkereske-
dése, könyv- és zenemű kölcse-
tára, Aradon. 264

Budapesten,

Baross-téren állandó vagy hosszabb
tartózkodásra elegáns kétszobás
gargon lakás, fürdővel havi 35 fo-
rintért júlistól kiadó. Czím a ki-
adóban. 1692

Felső kereskedelmi iskolát

jó sikerrel végzett ker. gyakorlott
levelező jó referenciákkal, 1500
kor. kezdő fizetéssel alkalmazási
nyer. — Bővebbet a kiadóhivatal-
ban. 1854

Veszek

nyaralógoktól használt nyári
és téli férfi ruhákat, utazó-
bundákat, háló, ebédlő és
más butorokat
a legmagasabb áron veszek és el-
adok. Kivánatra vagy levélbeli meg-
hívásra hához is megyek.

Menczer Márton

Arad, Árpád-tér 5. sz.
(Izraelita templom épület.)

Nagymennyiségű

maculatura

jutányos áron

eladó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

Kerestetik

egy 2—3 szobás lakás, fürdőszo-
bával, esetleg kis magános ház,
lehetőleg a főtér közelében. Aján-
latokat a kiadóhivatal továbbítja.

Két darab

jó karban lévő nagy mázsa eladó.
Megtéríthető Deák Ferencz utca
381. sz. 1691

Permetező javítások elfogadtatnak.

M. kir. szabadalmazott

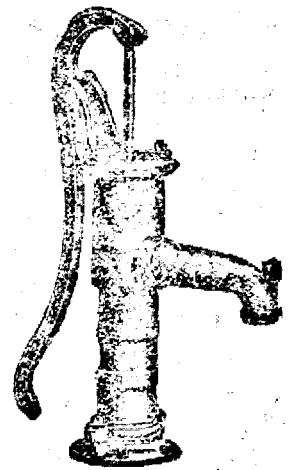
Borszivattyuk

és hozzá való legjobb minőségű
gummi csövek legolcsóbb gyári
árakon.

A szivattyu hengerből a bor utolsó
cseppig kifolyik, a szőlő magvak,
héjak és egyéb tisztátalanságok
azonnal továbbítottatnak, ezáltal a sz-
ivattyu nem romlik és a bort nem
romlaltja, a gépezet jó működés-
sért 3 évi jótállás, ingyen javítás

Tüzi fecskendők

Golyó szelepekkel. Közsé-
geknek legalkalmasabb,
mert homokos és sáros víz hasz-
náltánál sem tagadják meg a
szolgálatot, — a gép jó működé-
sért 3 évi jótállás (ingyen javítás),
hozza való országos egységes csa-
varok és a legjobb minőségű be-
tűl gummirozott kender-csővek a
legolcsóbb áron.

Kutak

a hozzávaló
csövekkel

olcsóbbak és
jobbak, mint
bármely bel-
vagy külföldi
gyárban.

Hönig Otto

m. királyi szabadalmazott tüzi fecskendő
és szivattyu készítő. 274

Arad, Rákóczi-utca 27. sz.

Schweitzli himzés maradékok félárban, ezérna és pamutvászon maradékok!

Szives figyelmét kérjük!

Alant jegyzett árak egy likvidált gyár tömegeladásából származnak. Ritka alkalom, mindenkép
jó és új árak olcsón beszerezhetők!

**Dupla ajour asztalnemű kombi-
nált garnitúra:**

- 1 abrosz 160x310 12 személynek
- 1 " 160x160 6 "
- 12 salveta 70x70 ebédhez
- 12 " 40x40 desserthez.

Ezen kombinált garnitúra együtt
összesen 20 forint.

Legnehezebb dupla damast gar-
nitúra együtt összesen 28 forint.

Írlandi ezérnavászon maradékok ismét kaphatók. Batisztszerű legfino-
mabb minőség maradékok 60 centől 3 mtrig.

Egyes fehér damast abroszok és salveták leszállított áron. 3811

**Színes kávékészletek szinte dupla
ajouros jó mosók:**

sárga, rózsaszín, kék és fehér alap színes
széttel.
1 kávé garnitúra 6 személyre 3 frt 75 kr.

**ROSENBLÜH
H. ES TÁRSA.**

Szőnyegmaradékok megfélepi

Schweitzli himzés maradékok félárban, ezérna és pamutvászon maradékok!